

Emajlirlec

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE EMAJLIRANE POSODE CELJE

NA PRAGU NOVEGA LETA

Ko vam, tovariši in tovarišice sodelavci, prav iskreno želim zdravja, sreče in uspehov v novem letu 1959, vam hkrati iz srca čestitam k doseženim uspehom v letošnjem letu.

Na pragu novega leta lahko ponosni ugotovimo, kako naš kolektiv iz leta v leto napreduje tako pri proizvodnji, kakor tudi pri usposabljanju naših ljudi za izvrševanje zaupanih jim dolžnosti. Ponosni smo lahko na dognanje, da dosežemo rekorde v proizvodnji in da smo zabeležili tudi letos nov rekord v količinski proizvodnji. K temu uspehu še prav posebej čestitam vsem članom našega kolektiva.

V minulem letu nismo samo presegali plan-skih nalog in dosegali rekordov v proizvodnji. Rečemo lahko, da smo prevzgjajali tudi sami sebe ob razvijanju in uveljavljanju delavskega samoupravljanja, ob krepitvi socialističnih in medsebojnih odnosov ter pravega tovarštva. Tako smo vsestransko pomagali naši družbi pri izgradnji socializma, pomagali smo v boju resnice in naše socialistične stvarnosti s sovražniki našega vodstva in naše dežele.

Zavedati se moramo, da so vsi ti uspehi plod skupnega prizadevanja in hotenja našega kolektiva kot celote. Naš kolektiv je razumel svoje naloge in dolžnosti. Dojel je svojo vlogo v skupnosti, in ker je hotel, uspehi niso mogli izostati.

Tovarišice in tovariši, na pragu novega leta iskreno želim, da bi nadaljevali to pot. Želim, da bi šli vedrih misli in zavestno v novo leto, ker je od nas vseh odvisno, kdaj in kako bomo izboljšali življenjske pogoje sebi in naši skupnosti.

Ko prisrčno čestitam članstvu kolektiva, želim srečno in veselo novo leto tudi vašim soojcem, ki so s svojo skrbjo, vam žrtvoovano, da ste zdravi in zadovoljni prihajali na delo, prav tako pripomogli k lepim uspehom našega podjetja.

Želim vsem, da bi preživeli novoletne praznike v prijetnem veselju in zadovoljstvu ob zavesti doseženih uspehov in premišljanju čimboljšega bodočega dela in srečnih dni. Prepričan sem, da bo naše skupno delo uspehov polno tudi v novem letu in da gremo tako s skupnimi naporji v jutrišnji lepši in boljši dan.

Glavni direktor:
Vladimir Veber

Delavski svet čestita

Vsem članom kolektiva želi delavski svet mnogo osebnih sreč, zadovoljstva in obilo delovnih uspehov v novem letu 1959.

Delavski svet čuti dolžnost, da se hkrati zahvali vsem članom kolektiva za veliko prizadevanje pri delu v letošnjem letu. To vsestransko prizadevanje je omogočilo gospodarski uspeh in napredek podjetja, kar je lep prispevek naši socialistični skupnosti.

Tudi v letu 1959 nas čakajo odgovorne naloge, ki jih bomo rešili le z vsestranskim sodelovanjem članov kolektiva. Zaradi tega je potrebno, da vsi aktivno sodelujemo za izboljšanje delovnega procesa in tako omogočimo ustvariti pogoje za čimvečjo delovno storilnost.

Z revolucionarno zavestjo stopajmo v vedrem razpoloženju novim nalogam nasproti.

Predsednik delavskega sveta:
Anton Marolt

Vsem članicam in članom kolektiva

iskreno čestita za novo leto 1959

v želji, da bi naš „Emajlirlec“ postal
cesničen odraz našega tovarniškega
življenja

UREDNIŠTVO

DELO IN NALOGE KOMUNISTOV

V hitrem tempu tehničnega, političnega in kulturnega razvoja naše domovine je neizpodbitno dejstvo, da mora organizacija Zveze komunistov stati na čelu vsemu dogajanju ter biti najrevolucionarnejša opora delovnim ljudem pri njihovem prizadevanju za doseg čimboljših delovnih uspehov. Da pa lahko to doseže je neizogibno, da vsak komunist razvije svojo aktivnost med širokimi ljudskimi množicami. Če govorimo o aktivnosti komunistov, tedaj je potrebno, da spregovorimo nekaj besed tudi o osebnosti komunista, o tisti osebnosti ter njenih odlikah in vrlinah, ki je ustvarila pogoje za našo veliko revolucijo ter se spojila v mogočno granitno in nepremagljivo celoto, ki je vodila naše narode, naše delovne ljudi v boj proti kapitalističnim mogotcem, v boj proti okupatorju in domačim izdajalcem in tako dosegla veličastno zmago naših delovnih ljudi, ki so zaključili svoj dolgotelni boj za obstanek z zmagovito revolucijo t. j. naša slavna Komunistična partija, ki se je v novih pogojih dela v socialistični državi preimenovala v Zvezo komunistov Jugoslavije.

Mi smo v povojni dobi storili velikanski skok naprej, toda kljub temu je vprašanje osebnosti komunista ali lika komunista v današnjih razmerah prav tako aktualno kot je bilo aktualno v predvojnem času, v času globoke ilegale in v času naše štiriletne borbe s fašističnimi zavojalci, ki so preplavili našo deželo, morili in požigali ob pomoči domačih izdajalcev.

Naši delovni ljudje so vedno gledali v komunistu človeka, ki je vzor v vsakem pogledu, človeka, ki so mu interesi skupnosti vedno važnejši od lastnih osebnih interesov.

Ako hoče torej član Zveze komunistov obdržati ugled v svoji okolici, pa bilo to pri delu v podjetju ali na terenu, mora paziti na svoje besede kakor tudi na svoja dejanja ter se izpopolnjevati v nauku marksizma in leninizma, ki je zajet v polni meri v gradivu VII. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije.

Član Zveze komunistov mora na svojem poslu paziti, kako njegovi tovariši pri delu ocenjujejo njegovo delo ter biti v stalni zvezi z ljudmi, s katerimi živi in dela. Posvečati mora posebno pozornost kritiki in samokritiki. Nepravilno je, če ne sprejema upravičene in dobronamerne kritike svojih tovarišev in sotovarišev pri delu, ki opazuje njegove napake in ga hočejo z dobronamerno kritiko na to opozoriti. Napake pa je treba samokritično priznati, če so bile storjene in odpraviti pri konstruktivni in dobronamerni kritiki miselnost, da te tovariši kritizirajo iz kakega osebnega razloga, temveč sprejeti kritiko z zavestjo, da imajo tovariši edini namen odstraniti pomanjkljivosti ter s tem koristiti tebi in družbi.

Večkrat se zgodi, da kak tovariš ne sprejema kritike in ne ocenjuje trezno in premišljeno ter nezdravo reagira. Član Zveze komunistov mora poleg pravilnega razumevanja kritike biti odločen pri svojem poslu, hladnokrven in mora trezno premisliti kako izvršiti postavljeno mu nalogo. Površno izvrševanje dela, vihravost in nervoza ne sme biti lastna komunistu.

Često se posamezni člani omejujejo pri delu le na osebno zadolžitev. To ni skladno z našimi stremljenji. Član Zveze komunistov ne sme iti brezbrizno mimo nepravilnih pojavov, kjerkoli jih opazi, temveč je dolžan, da opozori in pokaže razne nepravilnosti, saj je to dolžan storiti vsak državljani naše socialistične domovine.

Delovnemu kolektivu je zaupana ljudska imovina, da jo skrbno čuva in da ima vsak posameznik pravilen odnos do ljudskega imetja. Zlasti pa morajo pri tem prednjačiti člani Zveze komunistov tako, da sami s svojim vzgledom vzbujajo pri sotovariših, članih kolektiva občutek spoštovanja in odgovornosti do ljudskega imetja.

Po vsem tem ne more biti vseeno, kdo je sprejet v članstvo Zveze komunistov. V članstvo ZK morejo biti sprejeti predvsem delavci, ki so se izkazali pri delu in za katere kolektiv ve, da so z vsem srcem predani stvari

socializma, da so to ljudje, ki so pripravljene žrtvovati vse za napredek našega pridnega in požrtvovalnega ljudstva, ljudje v katerih članstvo kolektiva vidi svoj vzor.

Tu je treba postaviti tudi vprašanje iskrenosti posameznikov do ZK. Jasno je, da nima član ZK popolnoma nič skrivati pred svojo organizacijo. Znano je, da je eden naših oddelkov sprejel dva člana v svoje vrste v dobri veri, da imata za to osebne vrline. Pozneje pa sta se oba tovariša znašla na zatožni klopi, bila obsojena in naravno tudi izključena iz Zveze komunistov. Ta primer kaže, da so tovariši pri odločanju o sprejemu gledali preozko, da niso polagali dovolj pozornosti obnašanju teh tovarišev izven podjetja in končno, da je bila tudi njihova vzgoja pomanjkljiva.

Vsekakor je treba pri sprejemu v organizacijo upoštevati mnenje delavstva, saj našemu delovnemu človeku ni in ne more biti vseeno kdo naj bo član ZK, ker je Zveza komunistov last ljudstva in je njeno delo namenjeno izključno v dobrobit ljudstva.

Naša zakonodaja se hitro spreminja, dopolnjuje in širi na vsa področja družbene dejavnosti, ker se mora razvijati in prilagoditi stopnji razvojnega procesa naše socialistične družbe, kajti v nasprotnem primeru bi zaostala in zastarela ter bi postala sama ovira. Toda naša zakonodaja ohranja kljub spremembam svojo izrazito socialistično vsebino, ki pravno regulira socialistične odnose v našem družbenem razvoju. Jasno je, da je nemogoče zahtevati, da bi vsi člani ZK poznali vse uredbe, zakone in razne druge zakonske predpise, katerih je nešteto, toda eno pa morajo vedeti, in to ne samo člani ZK, marveč vsak naš dober državljani, da je pravna podlaga vsem našim zakonom izrazito in izključno

no socialistična ter jo kot tako tudi tolmačiti. Vsak naš državljani dobro ve, oziroma bi moral vedeti, in to zlasti še član ZK, če v naši socialistični skupnosti kak predpis povsem ne ustreza doseženi stopnji razvoja naše socialistične družbe, da se po volji ljudstva lahko spremeni ali odpravi tako, da ni več ovira zaradi svoje zastarelosti na poti prizadevanja naših delovnih ljudi z doseg njihovih plemenitih ciljev — socializma.

Naše članstvo ZK se res zanima in si prizadeva za študij gradiva VII. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije, vendar je ta študij po načinu in vsebini premalto sistematičen. Gradivo VII. kongresa je rezultat plodnega in napornega dela ZK Jugoslavije. Sestavljen je na podlagi nauka marksizma in leninizma, je rezultat vsestranske preizkušnje tega nauka v praktičnem prizadevanju za ustvarjenje najglobljih socialističnih odnosov med ljudmi naše dežele in izrazit primer prizadevanja za krepitev miroljubnega sožitja med vsemi narodi sveta.

Na konferenci članstva ZK se je temeljito obravnavalo pismo Centralnega komiteja ZK Jugoslavije. Konferenca je ugotovila na podlagi zelo obširne in konstruktivne kritike, da je mogoče mnogo pogrešk in napak odpraviti ter delo prilagoditi vsebini pisma. Zlasti je bilo poudarjeno, naj bo študij gradiva VII. kongresa bolj sistematičen ter prilagojen našemu dogajanju tako, da se bo njegova vsebina čutila pri praktičnem uporabljanju smernic, ki jih je dal VII. kongres.

Glede na to naj bi se razprava o gradivu VII. kongresa bolj razgibala in se razširila tudi med članstvo sindikata ter med članstvo drugih množičnih organizacij v podjetju.

Ej.

Življenje in zdravje je najdražje, kar imamo

Gospodinjski krožek Ljudske tehnike Tovarne emajlirane posode dokaj živahno razvija svojo dejavnost. Kako potreben je bil, pa bo pokazala bližnja bodočnost. Upoštevati moramo, da je skoro polovico kolektiva delavk in nameščenk, ki so večinoma gospodinje.

Krožek je organiziral poleti zdravniška predavanja. O zdravju in varnosti žene je predaval tovarniški zdravnik tov. dr. Petrovič. Po vsakem predavanju se je razvila živahna razprava o najrazličnejših problemih, s katerimi se bori zaposlena žena. Zdravnik dr. Petrovič se je s svojimi nasveti zelo približal našim članicam in si pridobil njihovo zaupanje celo v delikatnih zadevah, ki jih žena ne zaupa drugemu človeku. Njegovih predavanj in nasvetov si članice našega kolektiva še želijo.

Kako zgrešena je neka dozdevna sramežljivost v nekaterih pogledih in kako nujno potrebne nasvetov so nekatere žene in dekleta prav v spolnem življenju, so jasno izpričala vprašanja mnogih med razpravami. Ta okolnost je dala povod, da je tovarniški zdravnik organiziral brezplačne ginekološke preglede za vse članice kolektiva.

Pokazala se je nujna potreba, da so vse žene in dekleta naše tovarne ginekološko pregledane. Preglede vrši v tovarniški ambulanti ginekolog **tov. dr. Marinko**. Niso pa ti pregledi strogo obvezni. Vsaka razumna žena in dekle, ki želi predvsem sebi dobro in zdravje, se bo odzvala vabilu za ginekološki pregled.

Doslej je bilo v tovarniški ambulanti že 10 ginekoloških pregledov. Pregledanih je bilo nad 200 članic kolektiva. In kaj so po-

kazali ginekološki pregledi? Pokazali so, da je več kot tretjina pregledanih žena in deklet bolnih, ki so potrebne ambulantne pomoči, nekaj pa je med njimi takih, ki bodo morale iskati pomoč celo v bolnišnici.

Naše žene in dekleta se rade izmikajo ginekološkemu pregledu. Navadno ne občutijo nobenih bolečin in zato ne iščejo zdravniške pomoči. Majhne ranice, ki so posledice poroda, splava in raznih prehladov, so največja nevarnost za rakasta in druga obolenja. Že marsikatera žena je plačala svojo nevednost z življenjem. Nekatere pa iščejo zdravniške pomoči, ko je že prepozno. Prav te so veliko breme svojim družinam in naši družbi.

Ginekološki pregledi se vršijo v popoldanskem času nekajkrat na teden. Trajali pa bodo tako dolgo, dokler ne bodo pregledane vse članice našega kolektiva, ki tak pregled želijo. Članice kolektiva gredo na pregled po posameznih oddelkih. Po pregledu često med seboj razpravljajo.

V interesu vsake posamezne članice kolektiva je, da se pregleda zanesljivo udeleži. Pregleda niso potrebne samo mlade žene in dekleta. Dosedanji zdravniški izvidi so pokazali, da so ginekološkega pregleda zlasti potrebne starejše in ki so že v letih. Ko ste na pregledu se mirno in popolnoma zaupajte zdravniku — ginekologu. Povejte mu in vprašajte ga vse, kar čutite za potrebno. On bo vaš najboljši svetovalec. Vsaka pametna žena pa bo tudi upoštevala njegove nasvete. Zdravljenje v ženskem dispanzerju v Zdravstvenem domu ni tako hudo, kot si nekatere predstavljajo. Vsako bolezen moramo v krali zatreti.

PLANINKE, PLANINCI!

*Vehovi naših slovenskih gora nas vabijo
v svojo belo opojnost. Podajmo se v njihove zimske
čace & željami, da bi bilo srečno novo leto!*

ODBOR PLANINSKE SKUPINE

Vsak delavec na svojem delovnem mestu - svoj varnostni tehnik!

Tako je bilo geslo »Tedna varnosti«, ki je bil organiziran v celjskem okraju v času od 17. do 23. novembra. Zavedajoč se velikega pomena varstvene vzgoje in zaščitne opreme pri produktivnosti podjetja, se je naša varnostna služba temeljito pripravila na »Teden varnosti«, čigar akcije se bodo nedvomno odražale za daljšo dobo. Komisija HTZ in varnostni tehnik tov. Vlado Januš sta prevzela organizacijo »Tedna varnosti«, vse ostale naloge in dolžnosti pa so prevzeli delavci sami.

Iz poročila o izvršenih nalogah v »Tednu varnosti« je razvidno, kaj je bilo storjenega za izboljšanje HTZ — službe in delovnih pogojev v naši tovarni.

Upravni odbor podjetja je imel izredno sejo, posvečeno higiensko-tehnični zaščiti v tovarni. Na seji je sprejel več predlogov komisije HTZ, med njimi predlog o nagradnem skupinskem in poedinskem tekmovanju v tednu varnosti, predlog za izboljšanje toplega obroka hrane, za katerega bo podjetje prispevalo 11 din več kot doslej, predlog, da dobi delavci in delavke, ki so nosili samo predpasnike, delovne obleke, odnosno delovne halje, predlog za proučitev pralnice in šivalnice delovnih oblek in, da bi delavec dobil po dve delovni obleki, ki bi ju lahko menjaval in bil vedno čist ter predlog, da se mora ventilaciji delovnih prostorov posvetiti vsa pozornost.

Anketa

V želji, da bi delavski svet dobil mnenje in predloge za izboljšanje osebnega stanja delavcev v podjetju je bila izvedena anketa vseh zaposlenih. Vprašanja so bila postavljena tako, da anketirani niso imeli težav pri odgovorih. Imeli so možnost napisati vse, kar jih teži. Nekateri so sprejeli anketo z nezaupanjem. Nekateri je sploh niso hoteli sprejeti s pripombo, da je bilo že več anket in da so romale v koš. Zato je bil odziv na zadnjo anketo povprečen. Anketo je sprejelo od 2159 zaposlenih 1922 delavcev in uslužbencev. Ankete ni sprejelo 237 zaposlenih, ker so bili bolani ali na dopustu, ali pa so jo sploh odklonili. Anketo je sprejelo, pa je ni vrnilo 676 delavcev in nameščencev. Podpisano in brez pripomb je vrnilo 416 zaposlenih. Pripombe in predloge pa je dalo 784 delavcev in nameščencev.

Puste številke so to, povedo pa anketni komisiji in delavskemu svetu, da bo treba zadnjo anketo temeljito analizirati in odgovoriti vsem, ki so dali predloge in pripombe. Zanimivi so odgovori in pripombe. Največ pripomb je o premajhnem zaslužku na posameznih delovnih mestih oziroma, da niso njihovi prejemki v vrednosti njihovega dela. Na drugem mestu so medsebojni odnosi in predlogi za izboljšanje strojnega parka. Nekaj pripomb je tudi zaradi previsokih notm. Nekaj pa je takih, ki jih bo do podrobnosti obravnavala komisija.

Načrti za razširitev tovarne

Znano je, da je strojni park v našem podjetju že zastarel in močno izrabljen. Vsako povečanje proizvodnih kapacitet gre le dobri organizaciji dela in skrajnemu prizadevanju delovnega kolektiva. Zato je nujna rekonstrukcija in razširitev podjetja. V to svrhu so bila v zadnjem času posvetovanja v našem podjetju med predstavniki podjetja, oblastvenimi funkcionarji in zunanjimi strokovnjaki. Sklenjeno je bilo, da bi se izvršila rekonstrukcija in razširitev podjetja zlasti zaradi proizvajanja čimveč emajlirane posode za široko potrošnjo, da bi prešli na avtomatizirano proizvodnjo na tekočem traku. Načrt za rekonstrukcijo in razširitev tovarne izdeluje sedaj podjetje »Slovenija-projekt«.

V »Tednu varnosti« so imeli predelavci, mojstri in vodje obratov vseh oddelkov redne sestanke, na katerih so seznanili delavstvo s predpisi o higiensko-tehnični zaščiti. Delavci so dobili varnostno propagandno literaturo in poslušali z velikim zanimanjem predavanja tov. **Franja Aleša**, urednika lista »Delo in varnost« s predavanjem filma, kako se obvarujemo nesreč z električnim tokom in kako poučimo nanovo sprejetega delavca na delovnem mestu.

Na interni razstavi so bila prikazana vsa zaščitna sredstva, ki jih uporablja delavstvo v tovarni. V skupinah so med odmori prihajali delavci in si ogledali razstavo, kjer so obenem zvedeli, da je žrtvovalo podjetje letos že nad 24.000.000 dinarjev za zaščito in varnost dela.

Na delovnih mestih, kjer so težki pogoji, so delavci zamenjali obutev z lesenimi podplati za obutev z gumastimi podplati in zaščitnimi jeklenimi kapicami. Tudi so dobili delavci zaščitno obleko na vseh delovnih mestih, kjer je doslej še niso imeli.

V posameznih oddelkih so bili prepleškani vsi stroji s svetlozeleno in rumeno barvo, ki je najprikladnejša za oči. V notranjem prometu so bile nanovo prepleškane vse črte, med katerimi se razvija transport. Vsi prehodi na industrijskih tirih so bili nanovo opremljeni z opozorilnimi tablicami. Vse dotrajano in nerabno orodje v delavnicah je bilo zamenjano z novim. Delno so bili zamenjani tudi leseni transportni vozički z železnimi na gumastih kolesih.

Na vtiskovalnih strojih je odslej prepovedano delo na prosti tek. Vsi vtiskovalci morajo vtiskovati posamezno. Stroji, ki še niso zaščiteni, bodo dobili zaščitne naprave, orodja pa bodo opremljena s pogrezljivimi izmetači, ki bodo avtomatično izmetavali vtisnjene predmete. V izdelovalnici ročajev je bila preurejena zaščita na malih vtiskovalnih strojih na ročni pogon. V topilnici emajlov so ročno nakladanje zamenjali žerjavi, rekonstrukcija topilnice pa bo kmalu gotova. Iz emajlirnice so bile prestavljene vse garderobne omarice v začasno garderobo. Nekatere delavnice so bile nanovo prepleškane, predvsem pa so bili prečiščeni vsi sanitarni prostori. Posebno pozornost so posvečali delavci čistoči v obratih.

Ves obrat je bil razdeljen na 19 skupin, ki so tekmoval med seboj v poznavanju HTZ službe in predpisov, v čistoči, v delovni disciplini in varnosti pri delu. Prvo mesto in nagrado 60.000 dinarjev si je zaslužila **izdelovalnica ročajev** s 87 točkami od 90 možnih, drugo mesto z nagrado 40.000 dinarjev **skladišče materiala** s 86 točkami, tretje mesto z nagrado 20.000 dinarjev **dekor oddelek** s 84 točkami, četrto mesto in nagrado 10.000 dinarjev **topilnica emajlov** z 83 točkami, peto mesto in nagrado 5.000 dinarjev pa **strojno ključavničarstvo** z 82 točkami.

Skladišče gotove posode je bilo ocenjeno z 79 točkami, mehanična delavnica z 78, varilnica ročajev s 77, oblikovalnica s 74, kleparska delavnica s 73, radiatorjski oddelek z 72, prirezovalnica in skladišče surove posode z 71, emajlirnica, elektrodavnica, pocinkovalnica in izdelovalnica kotlov s 70, odprema s 64, zidarska in mizarska delavnica pa z 58 točkami.

Pri poedinskem tekmovanju s kriterijem pismenega predloga za izboljšanje varnosti in higiensko-tehničnega varstva pri delu, je prejel prvo nagrado 25.000 dinarjev tov. **Vinko Zotel** za predlog o zaščiti pri stiskalnem stroju, po katerem se orodje z mrežo zapre tako, da delavec ne more z roko pod orodje. Drugo nagrado 18.000 dinarjev je dobil tov. **Karl Pokelšek** za predlog izdelave izmetača pri stroju, ki bo takoj izvrgel posodo, ko se prične stroj dvigati. Tretjo nagrado 12.000 dinarjev je prejel **član kolektiva** in jo podaril v socialne namene. Njegov predlog je bil šed

streha v emajlirnici, s pomočjo katere je možno poljubno regulirati zrak v prostoru. Četrto nagrado 8.000 dinarjev je dobil tov. **Alfred Meznarič** za predlog o progrezljivem izmetaču za radiatorjske člene. Peto nagrado 5.000 dinarjev pa je dobil tov. **Bogdan Marinkovič** za predlog o zaščitni zavesi pri pokositranju. Koristni so bili tudi vsi ostali predlogi za zaščito in zdravje delavstva v tovarni.

Nov tarifni pravilnik

S sklepom UO z dne 4. 12. 1958 je bila imenovana 9-članska komisija za sestavo osnutka novega tarifnega pravilnika. Za spremembo sedanjih tarifnih pravilnikov gospodarskih podjetij se vrše že dolgo priprave. V preteklem letu se je pričela analitska ocena delovnih mest, ki je bila sedaj zaključena po podjetjih. Na podlagi analitske ocene so morala podjetja posameznih gospodarskih panog medsebojno vskladiti delovna mesta. Tako je tudi združenje kovinsko predelovalne industrije, v katerem je včlanjeno naše podjetje, organiziralo v mesecu novembru vsklajevanje analitične ocene delovnih mest s podjetji kovinske industrije v naši državi. Pri tem vsklajevanju so sodelovali tudi predstavniki našega podjetja. Cilj tega vsklajevanja je bil, da se podjetja medsebojno zedinijo za enako oceno enakega delovnega mesta. Po končanem delu je bila sestavljena rang-lista delovnih mest z določenim številom točk za vsako delovno mesto. Za naše podjetje je vsklajevanje prineslo še to novost, da je od dosedanjih približno 600 delovnih mest, registriranih približno 300 delovna mesta bomo verjetno brez posebnih težav lahko razdelili vsa naša dela v podjetju. Spisek vseh delovnih mest za vsa podjetja bo Združenje registriralo t. j. potrdilo in se v bodoče ne bo dovoljevalo odstopanja od vsklajenih ocen po delovnih mestih. Naloga te komisije je, da najprej razdeli vsa dela v našem podjetju na registrirana delovna mesta.

Določanje novih tarifnih postavk je poleg podatkov, ki jih je dala analitska ocena in vsklajevanje za poedina delovna mesta, odvisno še od določitve minimalnih osebnih dohodkov in sklenjenega tarifnega sporazuma med Združenjem kovinske industrije in Sindikalno organizacijo podjetij kovinske industrije. Odlok o minimalnih osebnih dohodkih bo izdal Zvezni izvršni svet. Ta odlok pa mora potrditi Zvezna ljudska skupščina.

Z določitvijo osebnih minimalnih dohodkov bo podana osnova za obdavčitev podjetja in hkrati tudi okvir za sredstva, s katerimi lahko podjetja razpolagajo za osebne dohodke t. j. za plače ter s tem za določevanje višine tarifnih postavk. Do katere višine lahko podjetje določi poedine tarifne postavke, bo odvisno sicer od podjetja, vendar se bo moralo podjetje držati tarifnega sporazuma, v katerem bo določen razpon med najnižjo in najvišjo plačo v podjetju glede na velikost podjetja, na bruto proizvodnjo, število zaposlenih in drugo, pričakujemo, da bodo minimalni dohodki določeni že do konca tekočega leta, prav tako pa tudi podpisan tarifni sporazum od tega časa. Na to bo lahko tarifna komisija še-le sestavila osnutek tarifnega pravilnika za naše podjetje. To delo bo komisija predvidoma opravila že meseca januarja 1959.

Nova pravila podjetja

V zvezi s predpisi Zakona o delovnih razmerjih mora vsako podjetje do konca tekočega leta urediti na novo svoje interne predpise glede delovnih razmerij. Ze meseca maja je bil napravljen osnutek nekega pravilnika o delovnih razmerjih za naše podjetje in bil dan v pogled kolektivu. Ker se je letos spremenila tudi notranja organizacijska shema podjetja, smo morali skladno s tem spremeniti tudi pravila podjetja. Tako so bila izdelana nova pravila v katerih je zajeta sedanja organizacija podjetja in določila o delovnih razmerjih. Ta osnutek pravil je sprejel delavski svet na seji dne 5. 12. 1958 ter so pravila sedaj predložena posebni komisiji pri Občinskem ljudskem odboru v Celju, ki mora potrditi ta pravila. Za člane kolektiva je važno zlasti to, da se bodo n. pr. letni dopusti zlasti dodatki k rednim letnim dopustom določevali po teh novih določilih pravil šele v letu 1959. Ker so pravila obsežna in mora biti vsak član kolektiva seznanjen z določili pravil, predvsem s tistimi, ki se nanašajo na delovna razmerja, bomo pravila, čim bodo potrjena, razmožili v zadostnem številu izvodov tako, da bodo vsakemu na razpolago.

Trije »Jugoslovanski Oskarji« za embalažo 1958 so pri nas!

V letošnjem septembru je Center za embalažo pri Trgovinski zbornici za Slovenijo vdrugič razpisal tekmovanje za najvišje priznanje »Jugoslovanskega Oskarja za embalažo 1958«. Namen tekmovanja je podpreti prizadevanja za sodobno racionalno in ukusno embalaranje, ki je velikega pomena za plasman na trgu, obenem pa tudi za zaščito provence. Tako se je naša država uvrstila med petero evropskih držav, ki vsako leto nagrajujejo najboljše vzorce embalaže in si prizadevajo za uvedbo evropskega priznanja za vzorce, ki so bili že nagrajeni z državnimi priznanji. Te države so: Belgija, Nemčija, Avstrija, Italija, Francija in Jugoslavija.

Za tekmovanje se je prijavilo večje število podjetij in vse države, ki izdelujejo embalažo. Izbranih je bilo 26 vzorcev, od katerih je dobilo priznanje 16 vzorcev, ki so bili ocenjeni vsaj z 80 % dosegljivih točk. V ocenjevalni komisiji so bili naši tehnologi in strokovnjaki za likovno obdelavo.

Med tekmovalci je bila tudi naša tovarna z obema jeklenkama za butan-propan-plin, z aluminijastim 40-litrskim vrčem za mleko in s kombiniranim zabojem za transport posode. Obe jeklenki sta dobili odlično oceno in dosegli 100 točk. Transportni vrč pa je bil ocenjen s 65 točkami od 80 možnih. Na podlagi takih ocen sta dobili visoko priznanje »Jugoslovanske Oskarje embalaže« obe jeklenki in aluminijasti transportni vrč. Tako je dobila naša tovarna hkrati kar tri Oskarje.

Vsem, ki so doprinesli k tako lepemu priznanju našim embalažnim izdelkom izrekamo pohvalo in iskreno čestitamo.

Komisija je ocenjevala predložene vzorce po posebnem pravilniku, po katerem si je pridobilo naše podjetje hkrati s priznanjem še naslednje pravice in dolžnosti:

1a) Pravico do označevanja svojih embalažnih izdelkov, izdelanih po nagrajenem vzorcu z označko »Jugoslovanski Oskar za embalažo« z obvezno navedbo letnico njegove podaritve.

b) Pravico do izkoriščanja tega priznanja v propagandi in publicistiki.

2. Pravice iz točke 1 tega pravilnika niso prenosljive.

3. Pravice iz točke 1 prenehajo z zlorabo teh pravic.

Zlorabe so:

a) odstop od kvalitete, zaradi katere je bilo priznanje podeljeno;

b) prenos pravic označevanja Oskarja proti odločbi člena 1;

c) opustitev označevanja letnice v smislu člena 1a, kljub opozorilu Centra za embalažo.

4. Če kršitelj opusti uporabo priznanja ima Center za embalažo pravico do tožbe za plačilo konvencionalne globe v znesku 100.000 dinarjev globe.

5. S prijavo svoje udeležbe v konkurenci se vsako podjetje podvrže določbam tega pravilnika.

Gibanje delovne sile v letošnjem letu

Naša tovarna je po svojih ljudeh »mlada tovarna«. Četrtnina vsega kolektiva so mladinci, več kot polovica je delovnih ljudi v najlepših letih, šibka četrtnina pa je zrelega delavstva, med katerim je nekaj tipičnih grč, takšnih kakršne je ustvarilo tovarniško življenje. Mnogo je primerov, ko je v tovarni zaposlena vsa družina. Nekateri naši ljudje so na tovarno tako navezani, da bi drugod težko živeli. Tovarna si pa tudi prizadeva, da da bi svoje ljudi navezala nase, saj ima geslo: »Zvestoba za zvesto delo« tudi dandanašnji svoj veliki pomen.

Člane kolektiva bo zanimalo gibanje delovne sile v letošnjem letu. Prišlo je na delo skupno 374 oseb, od teh 321 moških in 26 žensk, med njimi je bilo 32 nameščenk in nameščencev. Zapustilo je delo v naši tovarni skupno 261 oseb, od teh 208 moških in 53 žensk, med njimi 24 nameščenk in nameščencev.

Po lastni želji je odšlo iz naše tovarne 105 oseb, neopravičeno izostalih je bilo 25, sporazumno je šlo iz naše tovarne 13 oseb, k vojakom je odšlo 41 fantov, samovoljno je zapustilo delo 26 delavcev in delavk, pogodbeni rok je iztekel 4 osebam, nesposobni za delo so bili 3 delavci, disciplinsko odpuščenih je bilo 6 oseb, umrle so 4, od teh sta 2 napravili samomor, kot invalidi so bili upokojeni 3 delavci, starostno upokojenih pa je bilo 18 oseb.

Na delo v našo tovarno prihajajo in jo zapuščajo predvsem mladi ljudje. Med njimi je mnogo takih, ki jim delo ne ustreza zaradi njihove kvalifikacije. Nekaj pa je med njimi pravih ptic selivk, ki se rade sele iz podjetja v podjetje. Čeprav število fluktuiranih ni majhno, vendar fluktuacija v letošnjem letu ni vplivala na našo proizvodnjo in njeno rentabilnost.

Nagrade za izboljšave

Po sklepu DS je bilo izplačano za izvršene racionalizacije **Jožetu Kebru**, psihologu, 10.000 din in **Mariji Čatrovi**, predelavki v dekor oddelku 10.000 din. Tov. Keber je predlagal izboljšavo oblikovalnega stroja, ki je bila sprejeta, dočim je Čatrova predlagala izboljšavo delovnega postopka pri zaznamovanju hotelskih vrčev. Obe izboljšavi sta koristni in uporabljivi.

Tov. **Kroflič Jernej**, vodja dekor oddelka, je predlagal izboljšavo delovnega postopka pri nanašanju emajla in dekorja, ki je bila preizkušena in sprejeta kot koristna in uporabljiva. Glede na prihranek, ki je s tem dosežen, je bila Krofliču priznana nagrada din 40.000 din.

Pereč stanovanjski problem

Zelo pereč je stanovanjski problem v našem podjetju. Nad 240 članov našega kolektiva nima stanovanja. Prosijo za enosobna in dvosobna stanovanja, pa tudi takih, ki prosijo za samske sobe je precej. Stanovanjska komisija je zaradi nujnosti in potrebe sestavila tako imenovano prioriteto listo prošnjikov, ki so stanovanja najbolj potrebni. Na prioriteto listi, ki jo je odobril tudi delavski svet, je 53 brezdomcev.

Naša stanovanjska komisija ima velike težave pri dodeljevanju stanovanj. Te težave ji povzroča tudi okolnost, da stanujejo v 30 stanovanjih taki delavci in uslužbenici, ki niso več zaposleni v naši tovarni. Da bi se v bodoče kaj takega ne dogajalo več, je delavski svet na svoji zadnji seji sklenil, da se mora vsak delavec ali nameščenec, ki mu dodeli stanovanje naša tovarna, s pismeno pogodbo vezati, da ne bo pred potekom petih let razdril delovnega razmerja s tovarno. V primeru, da bi zapustil našo tovarno pred potekom petih let, bo moral plačati v pogodbi določeno in dogovorjeno kazen 100.000 dinarjev.

ZAKAJ »OSKAR«

Mnogi vprašujejo zakaj in čemu »Oskar« in zakaj ne »Marko« ali kaj podobnega. Skoro vsakdo ve, da je »Oskar« priznanje za dober film. »Oskar« je postal že mednarodni pojem za neko priznanje. Osvojile so ga Italija, Francija, Belgija, Nemčija in Avstrija ter končno še Jugoslavija, ki ga podelijo za

najboljše vzorce embalaže. Tako imamo »Belgijskega Oskarja«, Francoskega »Oskarja« in druge. Na osnovi teh nacionalnih »Oskarjev« bo pri tekmovanju v evropskem merilu podeljen najboljšemu vzorcu embalaže »Evroskar«. Prav gotovo se bodo tudi naši izdelki embalaže borili zanj.

O delu in nalogah kontrole

Vsa narava, in z njo tudi človek, stremi za popolnostjo, urejenostjo in kakovostjo. Kar je v naravi nepopolnega, smemo skoraj smatrati za izjemo. Tudi človek stremi za tem, da bi bilo vse njegovo delo, in s tem tudi njegovi izdelki, čim bolj dovršeno in dobro. Težko si zamislimo, da bi električno centralo ali uro zgradili nepopolno in da bi kaj manjkalo. Takoj bi se pojavile težkoče. Stroji ne bi pravilno delovali, ura ne bi šla in dejali bi: v električni centrali ali v uri je napaka.

Pri vsakem delu, naj si ga vrši narava ali človek, se vrinejo napake. Te napake zmanjšajo vrednost izdelka, in sicer denarno vrednost, to je ceno, kakor tudi vrednost njegovega namena, to je njegovega delovanja. Torej, če nekaj ne deluje ali ni v redu, če ima napako, je tudi manj vredno.

Nastopajoče napake delimo v tri vrste: materialne, strojne in delovne.

Pri materialnih napakah smo več ali manj brez moči. Pravimo, če je osnovni material, iz katerega izdelujemo predmet, slab, je tudi slab izdelek. V takih primerih pač izbiramo najboljši material, oziroma ne uporabljamo slabega.

Strojne napake pa lahko odpravimo. Stroj je izdelal človek, da bi mu nadomestil ročno delo in da bi delal boljše, lepše in hitrejše. Če torej stroj ne dela pravilno, ga moramo popraviti. To velja tudi za vse priprave in pripomočke. Zato naj strogo velja pravilo: stroj ali priprava nikdar ne sme biti vzrok slabe kvalitete. Tu ni izgovora!

Najpogostejše pa so delovne napake. Te imajo lahko več vzrokov in sicer: nevednost ali nepoučenost, površnost ali malomarnost. Proti delovnim napakam se bori vsako podjetje, vsaka ustanova. Nikjer nismo varni pred napakami. Povsod nas spremljajo in povsod nam grozijo.

Ko v trgovini kaj kupujemo, prav gotovo vedno pogledamo, če je kupljeni predmet dober. Ne gledamo samo na to, iz kakšnega blaga je, n. pr. obleka, gledamo tudi če je lepo izdelana, to je če nima delovnih napak. Če jih ima, jo že v trgovini zamenjamo ali zavrtnemo.

Da bi se to ne zgodilo in, da bi trgovina nudila čim boljše blago, istega pred predajo v promet dobro pregledamo in izločimo blago z napakami. To delo opravlja na razne načine kontrola.

Kontrola je potemtakem eden najvažnejših organov v podjetju. Ko opozarja na nedostatke in napake, dela to le v dobro posamezniku in skupnosti. Z dobrim blagom se dviga zaslužek in s tem tudi dobiček.

Kontrola se ne omejuje samo na končni izdelek, kjer loči dobro od slabega, temveč zasleduje sproti delo od začetka do konca. Napake ob začetku dela se navadno vlečejo skozi ves proces in na koncu izide izdelek slab še z več napakami. Začetnih napak navadno ne moremo več popraviti. Prav te povzročajo nove. Na primer, če posodo zaradi ene napake popravljamo, se na drugem mestu pojavi nova, četudi je bila prva popravljena.

Zato moramo že v začetku delovnega procesa paziti na napake.

Prepričan sem, da vsak dobro ve, kje in kaj ni prav naredil. Če to ve, je to njegova stvar odnosa do skupnosti, če to napako še ponavlja. Vsak naj opazuje svoje lastno delo, vsak naj stremi za tem, da ne bo delal napak in da bo imel mirno vest pred kupcem tistega blaga, ki ga proizvaja. Danes ti delaš napako, jutri pa si sam kupec in zavračaš slabo blago. To dvoje res ne gre skupaj. Zavedati se moramo, da delamo s slabim in površnim delom škodo, ki naposled pade na nas same. Če bomo po tej poti uspeli vzgojiti, oziroma vzbuditi v vsakem posamezniku zanimanje za njegovo delo in izdelek, tedaj bo delež delovnih napak gotovo padel, blago bo boljše in tudi zaslužek bo večji.

V naši tovarni delimo kontrolo na naslednje veje: medfazno kontrolo, laboratorijsko kontrolo in kontrolo izdelkov.

Naloga medfazne kontrole je, da kontrolira kvaliteto izdelkov med delovnim procesom z ozirom na izdelavo in material. Delokrog laboratorijske kontrole je v tem, da analizira in kvalitetno prevzema vse kemikalije, barve, izdelke domače topilnice, olja in ostala maziva.

Kontrolo izdelkov pa zopet delimo v tri veje: sprejemno kontrolo, letečo kontrolo in kontrolo končnih izdelkov.

Sprejemna kontrola pregleda pločnino in ostale surovine ter dospele polizdelke. Poleg tega pa še pregleda material za usluge, ki je namenjen za nadaljnjo predelavo v naši tovarni. Če blago ne ustreza ga reklamira. Leteča kontrola zasleduje vse vrste napak v vseh fazah proizvodnje s pregledom le nekaterih kosov, ali pa tudi vseh, kar zavisi od števila napak in pa od važnosti izdelka. Kontrola končnih izdelkov ima nalogo pregledati gotove izdelke emajlnice in pocinkovalnice ter odbrati slabe od dobrih. To delo opravlja s pregledom prav vsakega kosa.

Kontrola je torej tisti organ, ki bdi med dobro kvaliteto, ki opozarja na napake in s tem varuje podjetje pred škodo in slabim glasom.

I. E.

Urednikova beseda ob zatonu leta

Uredništvo čuti dolžnost, da da ob zaključku leta obračun svojega dela, hkrati pa pove kolektivu to, kar mu teži srce. V letošnjem letu je naše glasilo kolikor toliko redno izhajalo, če ni imelo težav s tiskarno.

Ob začetku leta smo v prvi številki v uvodni besedi napisali, da bo postal »Emajlirec« naš vodnik za izobrazbo, za dvig proizvodnosti in storilnosti, da bo obravnaval vsa tista vprašanja, od katerih je odvisna življenjska raven naših delavcev in uslužbencev. Napisali smo, da bo postal vodnik za uveljavljanje družbenih odnosov na podlagi demokratičnega izražanja misli in ustvarjalne kritike. Želeli in pričakovali smo, da bo preko »Emajlirca« zaživel v tiskani besedi ves kolektiv tovarne.

Ko ob zatonu leta prelistavamo letošnje številke »Emajlirca«, občutimo, da je naše glasilo zelo daleč od svojega namena. Na prvi pogled vidimo, da piše v »Emajlircu« zelo ozek krog ljudi. Naše glasilo se ni približalo svoji pomembni vlogi pri uveljavljanju delavskega samoupravljanja, ki je del delavčevih pravic in dolžnosti. »Emajlirec« je s svojimi sestavki šibko vplival na zavest delavstva, in bore malo prispeval k politični vzgoji, k zdravim medsebojnim odnosom in krepitvi pravega tovarištva. Vse pisanje »Emajlirca« je imelo bolj informativen značaj. Načelnih člankov najdemo v njem malo, še manj pa poljudno strokovnih.

Bodimo odkriti in moralni pa povejmo tako kot je. Demokratično izražanje misli in ustvarjalna kritika sta osnovi našega tiska. Roko na srce tovariši in tovarišice! Naš kolektiv šteje nad 2000 članov. Prelistajte številke našega glasila in povejte, kaj in koliko ste napisali. Povejte, je »Emajlirec« postal to, kar smo želeli in kar bi biti moral. Povejte pa tudi, ali je naše glasilo potrebno. Ne občutite, da bi moral postati naš »Emajlirec« merilo kulture in napredka in, da bi moral sodelovati vsak, ki mu je pri srcu boljše življenje.

Uredništvo »Emajlirca« s svojim delom ni zadovoljno. Zadovoljno ni, ker se niste odzvali njegovim vabilom in pozivom k tesnemu sodelovanju. Uredništvo uvideva, da so naši delovni ljudje zelo zaposleni pri svojem rednem delu. Upošteva, da se naše delavstvo

bori z vsakdanjimi skrbmi. Verjeti pa ne more, da bi ne bilo možno najti v tako velikem kolektivu manjšega krožka ljudi, ki bi čutili in razumeli potrebo, da kaj napišejo. Izkušnje letošnjega leta so pokazale, da naše delavstvo čuti potrebo po lastnem glasilu, ker se zaveda, da je odraz novega tovarniškega življenja v novem družbenem sistemu. Uredništvo pa ne more trditi tega o nameščencih, ki jih je v kolektivu kar precejšnje število. Naši delavci vprašujejo, kdaj bo izšel »Emajlirec«. Redki pa so nameščenci. Edini med njimi je glavni direktor tovariš Vladimir Veber. Napisali smo tako kot je.

Uredništvo prav rado verjame, da »Emajlirec« ni zanimiv. Ni takšen, da bi ga pričakovali. In kdo je kriv? Prav tisti, ki pravijo da ni zanimiv. Kako pa naj bo zanimiv, če ga napišeta dva ali trije člani uredništva. Kako naj bo zanimiv, če pa se tisti zanj zanimajo, ki so med prvimi dolžni, da kaj napišejo. V vsem letu uredništvo ni prejelo ene same kritične ocene oblike, obsega in načina urejevanja. Dopisi, da ste z glasilom zadovoljni, to še ni vse. Uredništvo želi in je potrebno vaše kritike, ki jo mora biti deležna vsaka za javnost natiskana stvar. Tem bolj je kritike potrebno naše glasilo, ki ga moramo pisati sami člani kolektiva.

Uredništvu so potrebni vaši prispevki. Izgovor da ne znate pisati za list ne drži. Napišite tako kot znate, kar menite, da bi bilo dobro, zanimivo in koristno za naš kolektiv in za našo tovarno. Pišite nam o svojem delu, o sebi in drugih, pišite nam o svojih delavnicah, o svoji okolici, napišite nam kako in kaj mislite, kako gledate na to in ono stvar in marsikaj bo v naši tovarni drugače.

Je pa še ena stvar, zakaj naš »Emajlirec« ni zanimiv. Zanimiv ni zato, ker preporedko izhaja, ker ne obvešča sproti kolektiva o aktualnih dogajanjih v tovarni. Kolektiv zanimajo sklepi delavskega sveta in upravnega odbora, zanima ga, kaj se dogaja danes in kaj bo jutri. Ni pa zanimivo kaj se je dogodilo pred tremi meseci. Zato si uredništvo prizadeva, da bi »Emajlirec« izhajal v manjšem obsegu redno vsak mesec. Pestrost in korist našega glasila bo odvisna od vseh nas, ki smo člani kolektiva.

Razpis

nagradnega tekmovanja za strojepisje

Po sklepu upravnega odbora z dne 14.11. 1958 razpisujem nagradno tekmovanje strojepisje in strojepiscev.

Pogoji so naslednji:

1. hitrost pisanja na pisalnem stroju,
2. pravilnost prepisa srednjetežkega teksta,
3. pravilna oblika.

Čas prepisa srednjetežkega prepisa traja 10 minut. Pri ocenjevanju bo komisija upoštevala čistino pisanja, število napak, hitrost, obliko prepisa in primerno držo pri pisalnem stroju.

Tekmovanje bo konec meseca januarja 1959. Točen datum, čas in prostor, kjer bo tekmovanje, bo objavljen 8 dni pred pričetkom tekmovanja.

Tekmovanje je javno.

Pisanje na stroju je prosto — desetprstni sistem ni pogoj.

Za najboljše strojepisce in strojepisice so naslednje nagrade:

1. nagrada za doseženo prvo mesto 20.000 din,
2. nagrada za doseženo drugo mesto 15.000 din;
3. nagrada za doseženo tretje mesto 10.000 din.

Kandidati naj vložijo prijavo do 20. 1. 1959 pri instruktorju tov. Albinu Brenčiču.

Celje, 20. 11. 1958.

Glavni direktor
Vladimir Veber l. r.

Naša sindikalna podružnica in njeno delo

Vsakoletni občni zbor sindikalne podružnice je prav gotovo dogodek v življenju našega močnega kolektiva. Nemogoče je, da bi občnemu zboru prisostvovali vsi člani sindikalne podružnice. Udeležijo se ga le izvoljeni delegati sindikalnih odborov, povabljeni predstavniki in gosti. Tudi letošnji občni zbor je bil podoba življenja v naši tovarni.

Obširno in izčrpno poročilo o delu našega sindikata je podal na občnem zboru predsednik **tov. Martin Pirš**. Njegovo poročilo se je nanašalo predvsem na delavsko samoupravljanje, na delo izvršnega odbora sindikalne podružnice in sindikalnih odborov. V svojem poročilu ni omenjal zunanje političnih dogodkov in gonje nekaterih socialističnih držav proti naši Jugoslaviji, ker je bil prepričan, da članstvo podružnice dnevno sledi tem dogajanjem potom časopisov in radia. Dotaknil pa se je v uvodu 40. obletnice ustanovitve KPJ, ki pomeni velik praznik naših narodov. Aprila 1959 bo minilo 40 let, ko je bila ustanovljena revolucionarna organizacija delavskega razreda Jugoslavije Komunistična partija Jugoslavije, ki je kot organizatorica in voditeljica revolucionarnega gibanja v naši deželi odigrala odločilno vlogo v zgodovini naših narodov. Danes v novih razmerah nadaljuje in razvija to slavno borbo za zgraditev socializma, za srečnejše življenje vseh delovnih ljudi. Predlagal je, naj bi ta jubilej praznovali prihodnje leto čimbolj slovesno in naj bi se s tradicijami revolucionarnega gibanja seznanili vsi člani našega kolektiva in da bi se na temeljih teh tradicij razvijala široka politična vzgoja in dejavnost.

NAŠ SKUPNI CILJ JE DOBRO GOSPODARJENJE

Delo DS, UO in sindikalne organizacije se prav malo razlikuje, kajti naš skupni cilj je čimbolje gospodariti z zaupanimi nam sredstvi. Da bi to upravljanje zajelo čim več aktivnih udeležencev, je DS postavil razne komisije, ki opravljajo delo zelo uspešno. Predsednik vsake komisije je obvezno član DS, dočim je član komisij lahko vsak član kolektiva. Te komisije so na svojih sejah razpravljale in dajale predloge DS o vseh važnejših gospodarskih vprašanjih.

Eno važnih vprašanj pri gospodarstvu podjetja je dobra kvaliteta naših proizvodov. Sindikalna organizacija in organi delavskega samoupravljanja so kvaliteti proizvodov posvečali posebno pozornost. Pri kvaliteti proizvodov, odnosno njihovi oceni, se moramo ozirati na dve stvari. Prvič na kvaliteto izdelka samega, in drugič pa na kvaliteto izdelave.

Kvaliteta naših izdelkov je še vedno, lahko rečemo, na visoki stopnji, a razvoj iste gre naprej v smeri čim temeljitejšega izboljšanja. Za naš kolektiv je zlasti laskavo priznanje tujih strokovnjakov, ki ocenjujejo naše izdelke, zlasti emajlirano posodo, kot eno najboljših v Evropi. Kontrola kvalitete je pri nas zelo rigorozna. V splošnem se kažejo znaki naraščanja sekunda kvalitete in padanja prva kvalitete. V letu 1956 je bilo od celotne letne količine izdelane posode 89,6% prva kvalitete, ostalo pa sekunda, terca in popravila. V letu 1957 je bilo od celokupne izdelave posode 88,3% prva, a letos do meseca novembra pa 86,6%. Odstotek sekunda posode je torej narasel od 2,3% v letu 1956 na 3,05% v letu 1957 in na 3,4% do novembra v letošnjem letu. Odstotek popravil tudi narašča. Tako je od 5,65% v letu 1956 narasel na 7,27% v letu 1957 in na 8,82% do novembra 1958. Odstotek terca kvalitete je v vseh treh letih približno enak ter znaša ca. 0,52%. Pri sanitarnih artiklih pa je ca. 10% sekunda izdelkov. Pri tej skupini je mnogo zvarnih šivov in je zato tudi odstotek sekunde višji. Pri odpreskih ni bilo večjih reklamacij. Iz gornjega prikaza je razvidno, da se odstotek prva kvalitete niža in, da bo moral celoten kolektiv zastaviti vse sile, da se to prepreči.

Če pogledamo produktivnost dela v letošnjem letu do konca tretjega trimečja vidimo, da je bil dosežen proizvodni plan 103% fi-

nančni pa 102%. Povprečno doseganje norm znaša plus 24% na plače delavcev, ki delajo po normi. V normo pa je zajetih 63% vseh opravljenih ur.

NAŠI LJUDJE PO KVALIFIKACIJAH

Število zaposlenih do konca tretjega trimečja znaša 2122 ljudi, od katerih dela 63 na visokokvalificiranih delovnih mestih, 622 na kvalificiranih, 998 na polkvalificiranih delovnih mestih.

Od strokovnega kadra imamo pri umskih delavcih, računajoč na delovna mesta po tarifnem pravilniku, 29 ljudi z višjo izobrazbo, 115 s srednjo in 66 z nižjo izobrazbo, ter 40 pomožnih delavcev. Podjetju primanjkuje več inženirjev in tehnikov, ter drugih strokovnih moči tako, da bo treba misliti na zaposlitev mlajšega kadra, ki prihaja iz šol. Razpisati bo treba tudi določeno število mest za štipendije. Sedaj štipendira podjetje 5 študentov za različne poklice z višjo strokovno izobrazbo in 9 različnih poklicev s srednjo strokovno izobrazbo. Poleg tega pa imamo 19 učencev v gospodarstvu.

Ena osnovnih skrbi kolektiva in sindikalne organizacije mora biti, da se izvežba pri delu čim več mlajših ljudi in da morajo zlasti mojstri ob podpori sindikalnih odborov stremeti za tem, da bodo izvežbali ljudi, ki jih bodo nadomestili na njihovih delovnih mestih, ko bodo odšli v zasluženi pokoj.

CELOTEN KOLEKTIV SI PRIZADEVA ZA PLAN

Naše podjetje je realiziralo 9 mesečni plan 100%. Nastali čisti dohodek je bil dosežen z vsestranskim zalaganjem kolektiva. Cen podjetje ni zvišalo. Plan je zelo zelo napet in višji od leta 1957. Čisti dohodek je DS razdelil eno četrtino na osebne dohodke, tri četrtine pa na sklade kar je tudi v skladu s priporočilom Zbora proizvajalcev in v skladu z osebnimi dohodki v letu 1957. Od celotno planiranih fondov iz čistega dohodka bi naj uporabili 33 milijonov za gradnjo novih in popravilo starih stanovanjskih stavb, 7 milijonov za počitniški dom, 5 milijonov pa za vzgojo kadrov iz fonda skupne uporabe.

POTREBE SO VELIKE, GRADIMO PA MALO

Gradnjo stanovanj bomo morali forsirati. Zadnjih 10 let sploh nismo sami gradili z izjemo bloka v Kersnikovi ulici, 4 stanovanj na Otoku in 5 stanovanj v bloku na Dečkovi cesti. Naš kolektiv je po vojni skupno zgradil 86 družinskih stanovanj, kar je v primerjavi z zaposlenim številom delavstva v podjetju zelo malo. Upoštevati moramo, da stanuje v teh stanovanjih 37 družin, katerih redniki so svojčas delali pri nas, pa so podjetje zapustili, ker so jim drugje nudili večji zaslužek. Te družine so sicer prejele sodne odpovedi, vprašanje pa je, če se bodo v doglednem času zaradi stanovanjske stiske izselile.

Po podatkih stanovanjske komisije rabimo nujno 160 družinskih in 40 samskih stanovanj, da bi tako rešili naš pereči stanovanjski problem.

TOPLA MALICA SE PRILEŽE

Delavstvo naše tovarne rado posega po malici, oziroma po toplem obroku hrane. K stroškom prispeva podjetje znaten znesek in je svoj prispevek zadnje dni zvišalo za 11 dinarjev pri obroku, da bi bila hrana izdatnejša. Malico ima naročeno skupno 561 članov kolektiva. Od teh je 140 naročnikov, ki zaslužijo 7000 do 8000 dinarjev, 122 naročnikov, ki zaslužijo 8000 do 9000 dinarjev in 63 naročnikov, ki zaslužijo na mesec 9000 do 10.000 din. Skupno je torej 325 naročnikov malice, ki zaslužijo izpod 10.000 dinarjev in 236 naročnikov, ki zaslužijo nad 10.000 dinarjev. V omejenih zaslužkih pa niso zajete norme, premije in nagrade, ki so vsaki mesec različne. Izušnje so pokazale, da vpliva tople obrok hrane na storilnost in produktivnost podjetja.

DVIG ŽIVLJENJSKEGA STANDARDA

Ko že omenjamo življenjski standard, ne moremo preko tega, da ne bi povedali, da dolgujejo naši člani kolektiva 35 milijonov dinarjev na potrošniških posojilih. To pomeni, da so zadolženi več, kakor znaša vsota enomesečne plače vseh zaposlenih v podjetju. Na potrošniško posojilo kupujejo člani kolektiva predvsem predmete trajne vrednosti, kot so kolesa in podobno, pa tudi obleko in perilo zavzema pri teh posojilih vidno mesto.

Sindikalna podružnica in organi družbenega samoupravljanja morajo povečati skrb tudi drugim pojavljajočim se problemom, ki se tičejo življenjskega standarda. Zlasti je važno vprašanje kako izkoriščajo naši delovni ljudje svoj redni letni dopust. V letošnjem letu je bilo zgrajenih 20 montažnih hišic, ki sprejmejo 80 letoviščarjev pod svojo streho. Te hišice smo postavili v lepem obmorskem kraju Moščenški Dragi, ki je letos privabila nad 600 članov kolektiva in njihovih svojcev.

ZA VARNOST IN ZAŠČITO DELA

Služba higiensko-tehnične zaščite je v podjetju dobro organizirana, vendar je število obratnih nezdod še vedno visoko. Nedvomno se zgodi največ nezdod zaradi nediscipline in neupoštevanja predpisov HTZ. V devetih mesecih letošnjega leta je bilo izgubljenih zaradi obratnih nezdod nad 4500 dni, zaradi nezdod, nesreč spotjo na delo in z dela pa nad 600 dni. Zaradi nezdod je bilo torej izgubljenih v devetih mesecih skupno nad 41.000 delovnih ur, izguba narodnega dohodka pa znaša nad 16 milijonov dinarjev.

Sindikalna podružnica bo morala dati več iniciative in podpore za zmanjšanje števila nezdod. Ponekod so še nezavarovani prostori in stroji, pa bo potrebno storiti vse za varnost dela. Če upoštevamo, da je že v letošnjem letu žrtvovalo podjetje za zaščito in varnost dela nad 23 milijonov dinarjev, vidimo, da bo potrebno še marsikaj storiti predvsem za vzgojo delavstva pri varnosti in zaščiti dela.

KDO KVARI DELOVNO DISCIPLINO

Od delovne discipline je odvisen uspeh podjetja. Kvarijo pa delovno disciplino neopravičeni izostanki posameznikov, ki ne čutijo prave dolžnosti do kolektiva in družbe. Neopravičeni izostanki povzročajo težke posledice gospodarnosti podjetja. Sindikalni odbori, organi delavskega samoupravljanja in uprava podjetja bodo morali ostrejšo ukrepati proti »plavim« pojavom. V devetih mesecih je neopravičeno izostalo od dela 341 delavcev in delavk, ki so zapravile skupno nad 800 delovnih dni. Največ izostankov prikazuje evidenca v mesecu oktobru, kar pripisujemo dobri letini vinske kapljice.

ZA DVIG KULTURNE, TELESNE VZGOJE IN ŠPORTA

Med članstvom kolektiva bo potrebno okrepiti kulturno-prosvetno dejavnost. Naše glasilo »Emajlirec« bo moralo tudi na tem področju okrepiti svojo vlogo. Vse naše družbene organizacije so zelo prizadevne. Društvo Ljudske tehnike je letos usposobilo 27 pionirjev za prometne miličnike, 19 članov za šoferje, priredilo je tečaje o emajliranju in fotografiranju, uspešno delujejo tudi razni krožki tega društva. Tudi strelci so zelo aktivni in dosegajo pri tekmovanjih zelo lepe uspehe. Tovarniška godba je priredila več uspešnih koncertov. Zlasti je pohvalno, da skrbi za svoj naraščaj. Sedaj vežba pri godbi tudi 15 mladincev našega kolektiva. V našem kolektivu je močno razširjena športna dejavnost. Zelo prizadevna je bila mladinska organizacija. Pri kulturnem napredku in vzgoji našega kolektiva mnogo prispeva inštruktorska služba po tako imenovani PIV metodi. Vse tečaje je doslej opravilo vodilno osebje, pa tudi vsi predelavci in mojstri.

NAŠI LJUDJE TUDI PRI OBČINI IN OKRAJU

V občinski odbor proizvajalcev in v občinski odbor je bilo izvoljenih večje število članov našega kolektiva kjer se uspešno udeležujejo. Tudi je sindikalna podružnica priredila 30 sestankov, na katerih je članstvo razpravljalo o raznih vprašanih iz delavske zakonodaje, o volitvah v DS, o družbenem planu občine itd. Sindikalna podružnica je skrbela tudi za izlete članov našega kolektiva. Doslej je bilo organiziranih z našim avtobusom 42 izletov in 32 ekskurzij, ki se jih je udeležilo nad 1800 izletnikov. Zlasti pa je bila pomembna akcija za krvodajalstvo, ki so se ji člani našega kolektiva odzvali v lepem številu. Kri je dalo 180 članov in pričakujemo, da bo ta akcija tudi v bodoče uspela.

DELO SINDIKALNIH ODBOROV

Delo sindikalnih odborov je bilo sicer pestro in razgibano, vendar so se pojavile tudi določene pomanjkljivosti. V bodoče bi morali sindikalni odbori na svojih sejah bolj konkretno in pogosteje analizirati sindikalno delo na njihovem območju, imeti posvetovalne sestanke s članstvom ter vplivati, da se popravijo takoj od začetka pojavljajoče se napake, ki jih zagreši pri delu delavec ali njegov predpostavljeni, ali tudi skupina. Pri odpravljanju raznih napak in negativnih pojavov moramo vzeti v obzir dobro namerno in konstruktivno kritiko, kajti kdor pridno dela, stori tudi nenamerne napake.

Sindikalni odbori so uspešno opravili občne zборе, ki so bili v letošnjem letu posebno razgibani. Člani so zelo široko posegali v diskusijo o gospodarstvu v podjetju, kakor tudi o drugih problemih, zadevajočih sindikalno delo, ter dali za današnji občni zbor konkretne predloge.

PREDLOGI ZA BODOČE DELO

1. IO sindikalne podružnice naj tudi v letu 1959 razvija iniciativo za dvig storilnosti dela na podlagi izboljšanja tehničnega procesa proizvodnje in na podlagi krepitve delovne discipline.

2. IO naj v bodoče stori vse potrebno za krepitev dejavnosti organov delavskega samoupravljanja. S tem v zvezi naj bo dana iniciativa, da bodo člani kolektiva povsem seznanjeni s sklepi UO in DS, ter da bodo pred zasedanjem DS sklicani sestanki s člani kolektiva, na katerih se bo obravnavalo gradivo, ki je predloženo za dnevni red zasedanja DS.

3. Poživiti je treba dejavnost sindikalnih odborov tako, da bodo ti obravnavali gospodarsko, kulturno in politično problematiko svojega območja in da bodo svoje sklepe sporočili na skupnih sestankih članstva, ki bo tako kolektivno odločalo o družbeni dejavnosti.

4. Nuditi je treba konkretno pomoč organizaciji LMS, tako pri njenih delovnih akcijah, kakor tudi pri usmerjanju mladine v strokovno, politično in kulturno izobraževanje.

5. Podpreti je treba prizadevanje RK pri akciji za krvodajalstvo.

6. Glede na stanovanjsko stisko je potrebno še nadalje podpirati in dajati pobudo za graditev stanovanjskih hiš, ter tako potrebo prikazati organom delavskega samoupravljanja in jim nuditi vso pomoč pri njihovem prizadevanju, da dobe za to potreben kredit.

7. Članstvo je treba potom poljubnih predavanj seznaniti z gospodarsko in delavsko zakonodajo.

8. Še nadalje je treba podpirati težnje za izboljšanje HTZ pri njenem delu in s tem v zvezi storiti vse kar je mogoče, da bo delavstvo seznanjeno z internimi predpisi v HTZ službi in da se bo krepila delovna disciplina, zlasti kar se tiče pravilne uporabe zaščitnih sredstev, da se tako zmanjša število nezgod pri delu.

9. Ker je gradivo VII. kongresa osnova in smernica za pravilno delo sindikalnih organizacij, je potrebno, da vsi člani IO in vsi člani sindikalnih odborov preštudirajo to gradivo. V ta namen naj se organizirajo skupni sestanki, kjer najvidnejši politični aktivisti na

razumljiv in preprost način tolmačijo to gradivo.

10. Podpirati je treba prizadevanje članstva, da po trudapolnem delu pride do potrebnega razvedrila tako da se organizirajo družabni izleti v razne kraje naše domovine. To je zlasti važno zaradi tega, da naš delovni človek spozna svojo ožjo in širšo domovino, da sam vidi uspehe, ki jih stvarja.

11. Sindikalna organizacija naj vzpodbuja člane kolektiva, da bodo zainteresirani za dajanje predlogov glede na izboljšanje delovnega procesa. Polaga naj se čimveč pažnje na čuvanje materialnih in osnovnih sredstev, katera so kolektivno zaupana.

12. Sindikalna organizacija naj tudi nadalje podpira in daje iniciativo, da se bodo člani DS in člani kolektiva na sploh usposabljali za delavsko samoupravljanje potom šol in tečajev.

13. Da se na lep in svečan način izvrši proslava 40 letnice ustanovitve KPJ in sindikatov. Ta proslava naj bo združena z zavestno voljo za dvig storilnosti dela in s tem za izboljšanje življenjskega standarda našega delovnega človeka.

SOCIALNA POMOČ POTREBNIM

Sindikalni odbori so se zanimali za bolne in socialno šibke tovariše in tovarišice. Opravili so nad 60 tovariških obiskov. Izdana pa je bila tudi denarna pomoč v višini nad 300.000 dinarjev. Sindikalna podružnica je lahko dala toliko pomoči šibkejšim članom, ker je sprejela po sklepu DS v ta namen 100.000 dinarjev, poleg tega pa je uprava podjetja pokazala do sindikalne organizacije veliko razumevanje, ko je nastavila uslužbenko, ki opravlja administrativne posle sindikalne podružnice, dočim je šlo to delovno mesto prej v breme sindikata. Sindikalna podružnica si je tudi prizadevala za čistočo v podjetju, zlasti pa so člani skrbeli, da se je zbiral odpadni papir, ki je bil prodan za pomoč socialno šibkim in bolnim članom.

RAZPRAVA O POROČILIH

Po podanih poročilih se je razvila živahna in koristna razprava, v katero je poseglo več govornikov. Tov. Štefan Kralj se je lotil »plavik« in naglasil, da je to žalostna slika za naš kolektiv. Povzročitelj teh izostankov je po njegovem mnenju v največjih primerih alkohol. Predlagal je, naj bi podjetje odprlo kan-

tino brezalkoholnih pijač. O »tednu varnosti« je izčrpano poročal tehnik HTZ tov. Vlado Januš. O »Tednu varnosti« poročamo na drugem mestu. Tov. Mahne želi, naj bi delovna disciplina tudi v bodoče bila na taki višini, kot je bila v Tednu varnosti. Tov. Tofant je načel vprašanje kvalitete naših izdelkov. Predlagal je, naj bi posebna komisija obiskala nekatera mesta in grosiste ter ugotovila, kakšno je stanje posode, ki je zapustila tovarno kot posoda za kvalitete. Tov. Zvonko Božič je prikazal, kako važno bi bilo posvetiti kvaliteti naših izdelkov večjo pozornost. Dejal je, da bi prihranili na leto 23 milijonov dinarjev, če bi uspeli znižati sekundo od 8 % na 4 %. Tov. Žohar je bil mnenja, naj bi se izplačilni listki poenostavili, ker delavstvo često ugiba, kaj je na teh listih napisanega. Tov. Bornšek je predlagal naj bi društvo Ljudske tehnike priredilo tečaje za stenografijo in strojepisje. Tov. Jejčič se je zavzel za borce NOV, ki so zaposleni v tovarni in dejal, da je dolžnost sindikalne podružnice, da jim posveča posebno pozornost. Tov. Vladimir Veber pa se je zahvalil za sodelovanje med upravo in sindikalno podružnico in želel, da bi taki odnosi ostali tudi v bodoče.

VOLITVE NOVEGA ODBORA

Pri volitvah so bili izvoljeni v izvršni odbor: Končan Konrad, Polutnik Mirko, Žohar Karl, Belak Franc, Podlinšek Jože, Zevnik Jože, Goričan Pavel, Zavšek Miha, Panza Franjo, Zore Rudolf, Šalekar Erih, Ratej Ivan, Kunst Jože, Čater Jože, Žalig Stefan, Mejač Vinko, Kranjc Edi, Fojš Ivan, Golja Ivan, Martonošič Štefka, Dvoršak Stane, Dobrišek Alojzija, Večko Majda, Vohar Zinka, Pirš Martin, Pangerl Franc, Bornšek Maks, Korošec Maks, Breclj Anica.

Za člane nadzornega odbora: Pilih Viktor, Kralj Štefan in Ribič Maks.

Za poverjenika za tisk: Januš Vlado.

Za delegate za kongres ZKJ: Pirš Martin,

Za delegate za skupščino RO: Pirš Martin, Belak Franc, Golja Ivan, Mahne Franc.

Za delegate za skupščino Obč. SS: Belak Franc, Podgoršek Mirko, Kunst Jože, Pohar Marjan, Jamšek Vinko, Pilih Viktor, Kralj Štefan, Dvoršak Stanko, Ograjenšek Stanko, Panza Franjo, Zavšek Miha, Pustek Ludvik, Kranjc Edi, Kač Terezija, Krempuš Vinko, Sotošek Franc, Dobrišek Mirko, Tavšloker Jože in Brežnik Ivan.

Težave naše strelske družine

V strelski družini »Tempo« nas je včlanjenih 275 aktivnih članic in članov, ki so večinoma zaposleni v Tovarni emajlirane posode. Smelo trdimo, da je naša strelska družina ena najmočnejših v državi. Člani strelske družine so doslej redno trenirali, v zadnjem času pa se loteva vsega članstva neka brezbržnost in mlačnost. Kaj je temu vzrok? Prav gotovo skrbi in prostor za treninge, za katerega je trenutno res težko. Pozimi je trening na prostem nemogoč. Vse prizadevanje strelcev, da bi našli primeren prostor, je bilo zaman. Pa še nič koliko drugih težav tare našo družino. Poleg prostorov za treninge je kritično tudi njeno finančno stanje. Strelci in vsi ostali člani smo po večini delavci, ki po svojih skromnih močeh prispevamo za razvoj in napredek tega koristnega športa. Denar nikoli ni bil osnova za našo dejavnost, temveč naša prizadevnost, naša ljubezen do strelskega športa in naše hrepenenje po zmagah na tekmovanjih. Vsi se pa dobro zavedamo, če bi imela naša družina finančna sredstva, bi imela tudi zimsko strelišče, imela bi svoje primerne prostore.

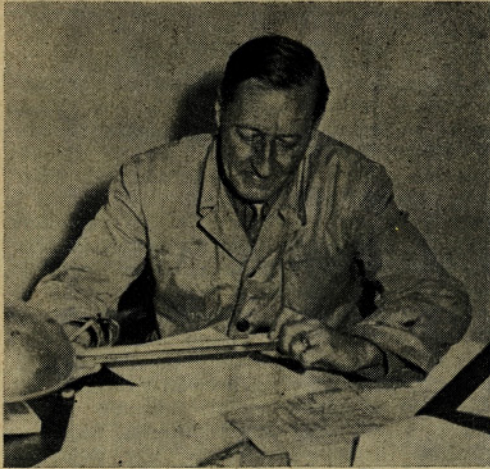
Omenjena okolnost je povod govoricam, da se bo naša družina razšla in da se bodo nekateri naši strelci včlanili pri novi strelski družini »Kovinotehne«. To daje res čudno sliko našemu strelskemu športu in skoro ne moremo verjeti, da ni možno podpreti naše strelske družine kakorkoli, da bi si laže utirala pot do novih uspehov in trofej. Razumeti pa moramo naše strelce, če bi šli drugam,

kjer jim nudijo vse pogoje in pomoč, ki jim gre po pravilih našega strelstva. Težavnejše je seveda v naši družini, ko si morajo strelci sami kupovati naboje za treninge, če hočejo trenirati. Dvomimo pa, če sta v Gaberju res potrebni dve strelski družini. Strelska družina »Tempo« si je pridobila že vsedravnih sloves.

Naša strelska družina je dosegla letos vidne uspehe. Njeni strelci so se udeležili 22 tekmovanj in skoraj na vseh zasedli prva mesta. Priporili so si tudi več pokalov. Sedem tekmovalcev se je udeležilo republiškega prvenstva. Trije so dosegli prva mesta in odšli v državno prvenstvo. V hudi konkurenci državnega prvenstva so naši strelci kar zadovoljili v pogojih, kakršne jim more nuditi naša družina. Tekmovanja v državnem prvenstvu so se udeležili: Mirko Mejavšek, Jože Štrajher in Polde Tržan.

Mirko Mejavšek si je priboril četrto mesto v streljanju z olimpijsko pištolo, z vojaško pištolo pa dvanajsto mesto. Jože Štrajher si je priboril osmo mesto z olimpijsko pištolo, dvajseto mesto pa z vojaško pištolo. Polde Tržan je zasedel sedemnajsto mesto s precizno malokalibrsko puško v ostri konkurenci, ko je nastopalo osemdeset tekmovalcev, z vojaško puško pa trinajsto mesto pri istem številu tekmovalcev. Vsi trije so prejeli odličnvanja »mojstra strelca«, kar je nedvomno lep uspeh in častno priznanje našim strelcem in naši strelski družini.

Leteči

Tov. ing. GERALD
PREMŠAK,
šef pogona

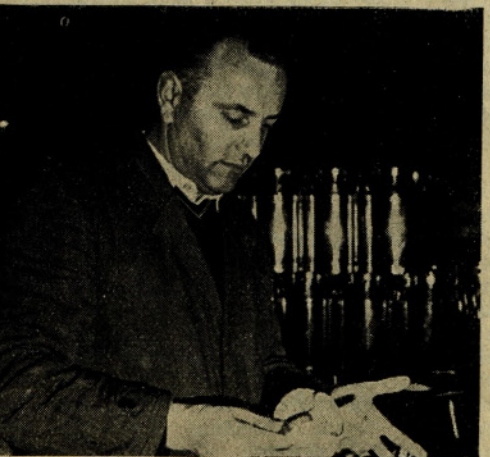
Tov. ANTON REBEK,
šef nabave

Tov. VINKO URŠIČ,
elektrovodja

Tov. FRANC ŠTOR,
obratovodja
izdelovalnice
jeklenih kotlov

Tov. FRANC COKAN,
vodja
sestavljalnice

Tovariš inženir, imam občutek, da si v podjetju na zelo odgovornem mestu in delikatnem položaju, ki ti ga verjetno nihče ne zavida. Cesto grem v obrat, pa sem že nekajkrat opazil, da je naenkrat vse utihnilo. Ali mi lahko poveš, zakaj in kje nastanejo takšne okvare. Nadalje me zanima, kako gledaš na življenjsko dobo našega strojnega parka in kje bi bile po tvojem mnenju nove instalacije najnujnejše. Morebiti mi še lahko poveš, ali bi bilo možno pri obstoječih strojnih in energijskih napravah povečati proizvodnjo.

Imaš popolnoma prav, da je to mesto zelo odgovorno. To velja za vse nas, ki skrbimo za to, da tovarna nemoteno obratuje, kar pri starem strojnem parku, starih napravah in instalacijah ni lahko. Verjetno se jih malo zaveda, koliko izkušenosti, strokovnega znanja in iznajdljivosti mora vsak iz teh delavnic prispevati, da se doseže ta cilj. Poleg tega pa še delo ob nedeljah in praznikih, v nočnih urah, ko je treba odstraniti nenadne okvare in pravočasno zapažene pomanjkljivosti, ko je treba zamenjati izrabljene dele, pregledati in očistiti razne naprave in instalacije, preizkusiti orodja itd., vse to ni tako enostavno. Kot sam omenjaš, se nas vidi in opazi vedno šele tedaj, ko nekaj ne gre, ne deluje pravilno, oziroma po tvojih besedah, da naenkrat vse utihne. Tudi to se dogaja vključno pažnji in preventivnim ukrepom. Strojni park, naprave in instalacije so zelo stare in nenadne okvare so zato tem boljše. Povečanje proizvodnje je možno doseči samo s povečanim izkoriščanjem strojnega parka in naprav. Pri tem mislim posebno na razne ključne stroje kot večje stiskalnice, lužilne stroje ter energetske naprave. Pri vseh teh so nujne nove investicije. Nadaljnje povečanje proizvodnje pri obstoječem stanju in brez izmenjav in novih investicij je z različnimi organizacijskimi ukrepi gotovo še možno, toda samo v manjši meri in to samo tako dolgo, dokler sedanja izrabljenost ne bo presegla kritične meje.

Tovariš šef, če tovarna ne bi imela pravočasno preskrbljenih zadostnih količin in rezervo surovin, bi obstala. Ker surovine tudi uvažamo, leži na tvojih plečih torej polovico plana preskrbe materiala. Povej mi, kako zmaguješ to obsežno in odgovorno delo. Kdo so v državi naši glavni dobavitelji, koliko ton surovin si moral letos preskrbeti in kaj je trenutno tvoj problem.

Cesto je lažje opraviti kakšno obsežno in odgovorno delo, kot pa na kratko nekaj povedati o njem. Podlaga za preskrbo vsega, kar potrebuje naša proizvodnja je proizvodni plan. Na osnovi tega plana sestavim ob sodelovanju tehničnega oddelka plan preskrbe materiala, ki pa mora biti razčlenjen na sto posameznih delov. Res ni lahko obvladati vse obširno gradivo. Poleg naših izdelkov moram dobro poznati različne surovine, možnosti nabave v različnih izvedbah in kvalitetah. Potrebno je tudi zasledovati proizvodnjo v podjetjih dobaviteljev, da pravočasno opazim morebitne razlike dela in življenja v teh podjetjih. Vprašaš po glavnih dobaviteljih? Menda bo samo eden, in to Železarna na Jesenicah. Sedaj pa še nekaj o količini preskrbljenih surovin in pomožnega materiala. Imel bi rad številke v tonah. Predstavljam si kolono tovornih avtomobilov. Vsak avtomobil nosi tri tone in je dolg 6 in pol metra. Razdalja med posameznimi avtomobili pa znaša 18 in pol metra. Surovine, ki sem jih moral preskrbeti, bi naložil na kolono avtomobilov, dolgo 340 km, to je razdalja od Reke preko Zagreba, mimo Celja do Slov. Konjic. Sedaj imaš vse podatke in lahko izračunaš, koliko ton surovin preskrbim na leto naši tovarni. Morebiti prepustiš izračun tistim, ki so lačni številke. Tudi moji problemi te zanimajo. Največji problem je preskrba premoga za letošnjo zimo, ki ga ne bo lahko rešiti, zlasti če bo huda zima. Drugače pa moje delo ni brez problemov, čeprav si take trenutke iskreno želim.

Tovariš elektrovodja, tvoj obrat me je vedno zanimal. Ali mi lahko poveš, s kakšnimi problemi se boriš, ko slišim, da povečujete in renovirate razne elektronaprave.

Težko ti bom v nekaj besedah povedal vso problematiko oskrbe obsežnih in deloma še neobnovljenih obratov z električno energijo. Največje težave nam povzročajo rekonstrukcije starejših oddelkov, v katerih trenutno ne smemo prekiniti proizvodnje. Gradimo novo in podiramo staro, proizvodnja pa teče nemoteno. Ves obrat je v reorganizaciji dela po novih vidikih, ki zahtevajo več ustreznejše delovne sile. Pri vseh težavah nam z razumevanjem stoji ob strani uprava skupno s tehničnim vodstvom. Upam, da bomo plan obnove izvedli v prvih mesecih prihodnjega leta. Posebna gonilna sila nam bo nov tarifni pravilnik, ki bo prav gotovo ugodno vplival na delavstvo elektroobrata, ki je bil doslej na zelo nizki lestvici priznanja, hkrati pa se bo povečala disciplina in dvignila storilnost.

Tvoj obrat, tovariš obratovodja, je tovarna zase. Zanima me pod kakšnimi pogoji delate, ko gre toliko različnih izdelkov in tako težkih iz rok tvojih delavcev. Kaj je zboljšavo jeklenih kotlov, in kaj praviš k visokemu priznanju našim jeklenkam?

Res je naš obrat takoj za osrednjim obratom emajlirnico, toda kakor vidiš, postaja pretesen. V tem in pa v pomanjkljivi mehanizaciji je naš velik problem. Skoro nič manjši pa ni gosti dim, ki ga občutiš in vidiš. Povzroča ga varenje in žarenje odpreskov. Prvo kar bo, bomo morali zboljšati ventilacijo. Ljudje težko delajo pod takimi pogoji. Zlasti še, ker je v enem takem prostoru več odsekov. Kotle za centralno kurjavo bomo izboljšali, da bodo še bolj ekonomični in praktični. O kotlu »1955« si že slišal. Mislimi boš moral na dodatek k prospektu. Pri izdelavi garderobnih omaric nam povzroča težave pločevina. Odsek za jeklenke je opremljen z modernimi stroji. Zato je izdelava brezhibna in smo dobili, kakor veš, visoko priznanje za izdelavo jeklenk. Na 900-tonski, na 320-in na 150-tonskih stiskalnicah pa delamo največ serijske usluge — odpreske. Za Mariborsko tovarno avtomobilov delamo nad 50 vrst raznih odpreskov. Nadalje delamo razne odpreske za »Torpedo« na Reki, za »Bratstvo« v Travniku, za Rakovico, »Agroindus«, za Tovarno poljedelskih strojev v Mariboru itd. Delavci so večinoma vsi kvalificirani in težko čakajo na zboljšanje in ureditev plač.

Tovariš vodja, tvoj obrat je na zaključku proizvodnje. Povej mi nekaj, kaj delajo tvoji ljudje, in kakšni so njihovi delovni pogoji.

Vsa posoda, ki je potrebna, da se na njo kaj montira, predno jo vskladiščimo, gre skozi sestavljalnico. Razne vrste ločnej izdelujemo za vedrice, delavske lonce in drugo posodo. Spajkarji imajo mnogo dela z mlečnimi transportnimi vrči, pa tudi s posodo za izvoz. Pri brušenju surove posode je delo precej umazano. Težko delo pa je tudi pri zakovičenju brušene posode. V splošnem pa delovni pogoji v sestavljalnici niso težavni. Zato je na dolovnih mestih zaposlenih več invalidov. Zanimiva je njihova spretnost rok pri delu. Vse delo je normirano. Delavci presegajo normo. Če bo produkcija tako naraščala, bomo morali misliti na povečanje prostorov za sestavljalnico.

REPORTER

Leto se naglo bliža h koncu. Tovariš šef, povej za »Emajlirca« približno koliko ton posameznih vrst posode in ostalih izdelkov je prodalo letos naše podjetje in kako je s cenami. Slišal sem, da ste nekoliko skrčili sortiment, pa me zanimajo razlogi. Pa še to mi povej, zakaj je nastala polemika zaradi naše posode, ki je baje ni dobiti v trgovinah.

Do konca novembra smo odpremili 3566 ton emajlirane posode, 717 ton pocinkane, 10 ton pokositrene, 98 ton brušene posode, 230 ton kotlov za centralno kurjavo, 1107 ton radiatorjev, 503 tone sanitarnih in higiensko-tehničnih predmetov ter 60 ton senčnikov. Poleg navedenih količin smo dobavili še garderobne omarice, posodo za smeti, jeklenke za butan-propan plin, ogromne količine odpreskov in opravili veliko raznih uslug emajliranja, pocinkanja in pokositranja. Pri posodi smo reducirali sortiment z namenom, da bi hitreje tekla proizvodnja in da bi ublažili povpraševanje po posodi. Težave imamo tudi pri nabavi surovin. Prav tako prejemamo čisto naročila šele tedaj, ko bi morala biti posoda že v trgovinah na drobno. Menim, da ima tudi trgovina kreditne težave, zaradi katerih si ne more nabaviti večjih količin posode, da bi se z njo založila. Zato naroča blago večkrat in v manjših količinah. V naši proizvodnji sicer naglo menjavamo proizvodnjo raznih artiklov, vendar pa nam tekom enega meseca ni možno izdelati vsega kar imamo v katalogu. Cen posodi nismo zvišali. Celo znižali smo jih nekaterim izdelkom na primer: golidam in jeklenkam. Zelimo in stremimo, da bi bile trgovine založene z našo posodo. Upoštevati pa je potrebno okoliščine, ki sem ti jih povedal.

Posebno me veseli, da lahko pozdravim tovarišico na tako odgovornem mestu. V našem podjetju sem jih srečal bolj malo na takih mestih. Tovarišica Vera, v koliko držav in kam izvozimo največ naše posode. Kaj pa konkurenca? Mi lahko poveš, kako se borita naša »dva leva« za svoj prestiž v tujem svetu.

Letos smo naš izvoz razširili na 40 držav. Razen na naših tradicionalnih tržiščih Bližnjega in Srednjega Vzhoda je postala naša posoda znana tudi v državah vzhodne in zahodne Afrike, ter južne centralne Amerike. Poleg emajlirane posode smo plasirali veliko količino pocinkanih vedric. V zadnjem času pa smo prodrli na tuji trg, posebno v Iran, tudi z »Ekonome« lonci. Sortiment naših izdelkov je precej obširen, kar daje prednost pred konkurenco, ki nudi le nekaj različnih predmetov. Največ prodamo java kozic, vedric za vodo, kotličev, čajnikov, trebušastih loncev in nočnih posod. Potreba po nočnih posodah je tako velika, da se sprašujemo, če ne služijo tudi kakemu drugemu namenu. Naš zastopnik iz zahodne in ekvatorialne Afrike nam je pisal, da tamkajšnje ljudstvo potrebuje nočne posode za nošenje bremen na glavi, ponekod pa jih rabijo namesto loncev za kuhanje. Naša emajlirana posoda »dva leva« je povsod znana kot kvalitetno dobra, saj je na lestvici kvalitete takoj na drugem mestu. Je takoj za znano švedsko posodo »Kockumsc«. Nadalje dobavljamo našo posodo v solidni embalaži. Z dobro komercialno obdelavo tržišč in s promptnimi dobavami utrjujemo ugled naše tovarne. Povsod pa seveda naletimo na močno delovanje konkurence. V zadnjem času se je pojavila poleg poljske, nemške, češke, madžarske, japonske in hongkongske še kitajska konkurenca, ki ponuja emajlirano posodo celo po nižjih cenah kot Hong-Kong. Omenjene konkurence ponujajo posodo po cenah za 20 do 30% in celo za 50% nižjih od naših cen. Na mnogih tržiščih, kot v Egiptu, Maroku, južni Afriki in v zadnjem času v zahodni Afriki se razvija celo lastna emajlna industrija, ki močno vpliva na prodajo naših izdelkov. Izgledi za prihodnje leto so zadovoljivi. Skušali bomo doseči najboljše rezultate. Bilo nam bi žal, če bi karkoli kvarilo ugled naše tovarne, ki si ga je v dolgoletnih izkušnjah pridobila na tržiščih v tujem svetu.

Tovariš vodja, od delavnice do delavnice me vodi pot in želim, da mi žrtvuješ nekaj minut. Povej mi v naglici, ko vidim, da te delo preganja, nekaj o tvoji delavnici, o delu in o tvojih ljudeh za našega »Emajlirca«.

Naša strojno-ključavničarska delavnica ima dela preko glave, saj je naša glavna naloga: popravilo vseh strojev v tovarni. Ker je strojni park že precej zastarel, nam dela nikdar ne manjka. Večino del opravljamo na akord, kar je stimulatивно za moje ljudi, ki so visokokvalificirani in kvalificirani delavci. Pod moje vodstvo spada še generator, črpalka ob Voglajni, kotlarna in acetilenske naprave. Kakor vidiš, precej skrbi. Imamo tri generatorje, ki so pozimi vsi v pogonu. Enega smo letos generalno popravili. Z njim oskrbujemo s plinom ves obrat. Črpalka ob Voglajni črpa industrijsko vodo, ki jo potrebuje podjetje za napajanje kotlov, za razne obrate in za sanitarije. Tudi parne kotle imamo tri. Sedaj kurimo vse tri s premogom, ker smo letos preuredili plinskega z neko posebno napravo na premog. Pa se ne obnese bogve kako. Parni kotli dobavljajo toplo vodo sušilnicam, generatorjem, lužilnicam in napravam za ogrevanje prostorov. Acetilenske naprave pa proizvajajo plin za avtogeno varenje. Posebnih problemov nimam. Napiši še, te prosim, da želim celotnemu kolektivu prav zadovoljno in uspehov polno Novo leto.

Tovariš Marijan, ti si vodja avtoparka in tvoji ljudje napravijo največ veselja članom našega kolektiva, ko jih vozijo na izlete in ekskurzije. Zanima me, koliko kilometrov so letos prevozili tvoji avtomobili. Kaj pa novi predpisi o osebnih avtomobilih? In tvoji šoferji?

Imamo tri tovorne in dv osebna avtomobila ter viličarja. Traktor je v popravilu. Tovorni avtomobili so prevozili letos ca. 100.000 km. Tudi letos je bil naš avtobus skoraj tedensko po dvakrat na terenu. Povedal ti bom, da nameravamo upravo podjetja kupiti nov avtobus, in sicer »TAM 4500« z grelnimi napravami in radioaparatom. Po mojem mnenju si naš kolektiv tako vozilo zasluži. Za potrebe podjetja nameravamo kupiti še en tovorni avtomobil. Viličar, ki smo ga letos kupili, je zelo razbremenil nakladalno ekipo.

Kar se predpisov za osebne avtomobile tiče, se pri nas ni nič spremenilo. Naša uprava je že pred temi predpisi zelo racionalno izkoriščala osebne avtomobile. O voznjeh smo vodili rigorozno evidenco. Zato nas novi predpisi niso zadeli. Moji šoferji so zelo disciplinirani. Z njimi sem zadovoljen in menim, da je zadovoljna z nami tudi uprava podjetja.

Tovariš Stefan, koliko vagonov odpremijo tvoja dekleta vsak dan in kako jim gre nakladanje izpod rok. Imaš morda težave z dostavo vagonov?

Vsa proizvodnja gre skozi naše roke. Kontrolorke najprej pregledajo vsa naročila (komisijone), nakladalke pa jih nakladajo na kamione in v vagon. Posodo, namenjeno za izvoz, pakiramo v zaboje. Nekaj posode za Grčijo, Poljsko in Nemčijo pa nalagamo rinfuza v vagon. Dnevno naložimo 5-6 vagonov različne posode, to je vso produkcijo sproti. Nakladalke nakladajo vagon 2-3 uri. Vse delo v odprmi opravljajo sedaj 18 žilavih delavk, o katerih moram povedati, da so izredno pridne in pripravljene prijeti za vsako delo. Kot vodja odpreme jih moram pohvaliti pred vsem kolektivom. Če imamo težave, nam te povzroča železnica z neredno dostavo vagonov. Neredna dostava vagonov žavira odpremo in povzroča nadurno delo. Nevšečnosti imamo predvsem s slamo in senom, če je zelo prašno. Kaj bi ti še pravil, dragi tovariš, ko vidiš, da me že zopet kličejo.

Tov. FRANCE
PERŠAK,
šef prodaje

Tov. VERA
TERŽANOVA
šef izvoza

Tov. FRANC
LESKOŠEK,
vodja strojno-
ključavničarske
delavnice

Tov. MARIJAN
PRISTOVNIK
vodja avtoparka

Tov. ŠTEFAN
KRALJ
vodja notranje
odpreme

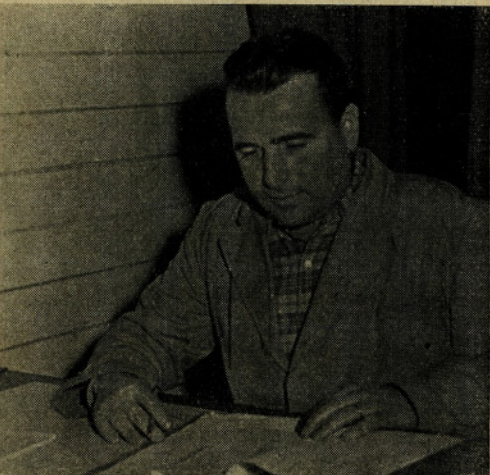

Tov. MARIJAN
PILIH,
šef uvoza

Tov. MILAN
JEVTIČ
vodja oddelka
aluminijaste
posode

Tov. MIRKO
KREMPUŠ,
vodja
materialnih
skladišč

Tov. MIRKO
POLUTNIK,
vodja
skladišč
gotove posode

Tov. ANDREJ
STOJC,
vodja
mizarske
delavnice

Tovariš šef, kakor vem je druga polovica plana preskrbe materiala na tvojih ramenih. Člane našega kolektiva bo gotovo zanimalo, kako si razpredel svoje trgovske mreže izven meja naše države, da zmaguješ svoje tako odgovorno delo. Kje in kaj največ nabavljaš za tovarno. Morebiti te je letos doletelo pri tvojem odgovornem delu kaj posebno zanimivega?

Naša trgovska mreža izven mej naše države je zelo obširna. Tako obširno mrežo smo mogli ustvariti predvsem z nepretrganim študijem in pregledom gibanja tujih tržišč. Na ta način imamo v našem oddelku odlični pregled številnih virov in možnosti nabave ter cen. To nam omogoča, da lahko preskrbimo res kolektivno najkvalitetnejši material po najugodnejših cenah. Iz tujih držav naročamo dekapirano pločevino, razne kemikalije, pomožni reprodukcijski material za naše obrate, opremo, rezervne dele za strojni park, električne naprave ter ostale pripomočke, ki lajšajo članom našega kolektiva delo pri strojih in napravah. Največ uvozimo pločevine — letno ca. 6500 ton. Uvažamo jo iz Italije, Francije in Zahodne Nemčije, deloma pa tudi v okviru dodeljenih kontingentov trgovskih sporazumov iz Češke, Poljske in Rusije. Od kemikalij, potrebnih za izdelavo emajlov uvozimo največ pirobora, oziroma boraksa — ca 700 ton na leto. Uvažamo ga iz Amerike in Italije. Titandioksid kupujemo v Italiji, Zahodni Nemčiji, zadnje čase pa celo na Japonskem. Kobalt, nikelosid in razne emajlne barve uvažamo predvsem iz Anglije in Zahodne Nemčije. Poleg naštetega še kupujemo najrazličnejše kemikalije in ostali material v zahodnoevropskih, vzhodnoevropskih in prekomorskih državah. Posebno zanimiva je letos ugotovitev, da je na zahodnoevropskem tržiščih nastala močna konkurenca v industriji pločevine, pa tudi v kemični industriji strateških surovin. To konkurenco mi v celoti dobro izkoriščamo in prištedimo na ta način precejšnja devizna sredstva našemu kolektivu in skupnosti.

Tovariš vodja, kako gledaš na razvoj tvojega oddelka. Kaj mi lahko poveš o aluminijasti posodi. Kako izpolnjuješ planske naloge v danih pogojih.

Prav čaka sem nate, da napišeš v našem glasilu to, kar mi leži na srcu. Ali že veš, da je bil moj aluminijasti 40-litrski vrč za mleko nagraden z »Jugoslovenskim Oskarjem za embalažo«? Tega visokega priznanja sem tembolj vesel, ker od vsega početka občutim, odkar vodim kot kemik ta oddelek, da posveča uprava premalo pozornosti proizvodnji aluminijaste posode. Uvidevam, da pri sedanjih proizvodnji in pri takih delovnih pogojih, z danimi napravami in s tako organizacijo dela podjetje nima gospodarske računice. O strojih za obdelavo aluminija, torej o kakšni mehanizaciji, sploh ne morem govoriti. Za serijsko izdelavo aluminijaste posode bi nujno potrebovali specialna orodja. Pri globokih vlekkih se namreč pojavljajo rebraste stene, ki jih moramo mehanično obdelovati, pri čemer stanjšamo stene. Tako je mehanična obdelava dodatna operacija. Reči moram, da je naš glavni izdelek Econom lonec, ki je postal že pojem gospodinjic in bo postal nedvomno lonec bodočnosti. Predlogi za zboljšavo vložkov, ročajev in ohišja pri Economu se predolgo zadržujejo v procesu osvajanja. Naglašam, da morajo imeti ročaji estetsko obliko in da morajo biti izdelani iz izolacijske snovi, ker se aluminij močno segreje in počasi ohlaja. Ročaje iz take snovi mora imeti tudi alu-pekač. Leseni ročaj in leseni gumb sta v dobi tehnike nemogoča. Po mojem bi morala biti opremljena vsaka aluminijasta posoda z ročajem iz izolacijske snovi. Pri proizvodnji aluminijaste posode bi se absolutno morali ozirati na novitete. Dojemati bi morali nove oblike in njih praktičnost. Prav verjetno je, da alu-posoda ne bo posoda bodočnosti. Gotovo pa bodo posamezni tehnični predmeti iz aluminija še dolgo nenadomestljivi že zaradi specifične teže litine. Za razvoj oddelka so predvsem nujno potrebni posebni prostori. Lužilnica bi morala biti ločena in opremljena z ventilatorjem, ker bazična kislina kvarno vpliva na kvaliteto aluminija. Večjo skrb bi morali posvetiti tudi kadru. Moji ljudje so dobri delavci. Imajo veliko voljo do dela in lahko bi iz njih postali večji predelavci in mojstri.

Tovariš vodja, v tvojih skladiščih hraniš skladovnice raznega blaga. Povej mi nekaj o skladiščni službi, o tvojih ljudeh, ki jo opravljajo in o problemih, če se z njimi boriš.

Stanje naših skladišč se vsako leto zboljšuje. To nam je pokazala lanska in letošnja inventura. Naša skladiščna služba poteka brez zadržkov. Vskladiščenih imamo ca. 9.000 raznih predmetov v skupni vrednosti nad 1 milijardo dinarjev. Povprečno izdajo naša skladišča na mesec za ca. četrtilijona raznega blaga, dobijo ga pa za ca. 500.000 dinarjev. Vse blago prevzemamo komisijsko in nimamo posebnih težav pri prevzemu. Imamo ločena skladišča za tanko, debelo in tračno pločevino, za okroglo železo in goriva ter maziva, za kemikalije, za drobni material, jekla, elektromaterial in za les. Posamezna skladišča vodijo skladiščniki, ki so verzirani v skladiščni službi. Zgodi se, da nam včasih tesna prede, ker nimamo dovolj ljudi. Zelo pogrešamo mehanizacijo pri razkladanju in prenašanju. Nujno bi potrebovali magnet za razkladanje pločevine. Ker so potrebe surovin vedno večje zaradi naraščajoče produkcije, bomo morali misliti na nove skladiščne prostore. Posebej želim povedati, da bi morali nujno urediti poslovanje skladišč tako, da bi izdajala blago samo do 12 ure. Za nujne primere remonta to seveda ne bi veljalo. Tako poslovanje je potrebno zaradi ažurnosti knjiženja v materialnem knjigovodstvu. Na ta način imajo urejeno skladiščno poslovanje tudi druga večja podjetja.

Tovariš Mirko, v skladiščni službi morajo biti tvoji ljudje zelo pazljivi in spretni. Zanima me kako jo opravljajo in koliko vagonov razne posode in drugih izdelkov gre skozi njihove roke.

Kaj posebno zanimivega ti ne bom mogel povedati. V skladišču gotove posode, sekunda posode, eksportne posode, v skladišču radiatorjev in v pakirnici je delo normalno. Ljudje so izurjeni in nimajo posebnih težav. Sestava naročil in prevzem blaga, oboje je premirano delo, dočim je zavijanje in pakiranje normirano. Nagla in povečana produkcija vsekakor vpliva na kvaliteto in se to pozna v skladišču sekunda posode. V skladišču eksportne posode imamo težave s papirjem, ki ga ne dobimo vedno primerne za naše potrebe. Vsa posoda za eksport mora biti namreč skrbno zavita v papir in posebno skrbno zapakirana v zaboj. Vse to delo opravljajo spretno zavijalke, ki z vsemi ostalimi delavci vred v skladišču težko čakajo na zboljšanje plač. Včasih imamo težave s standardnimi zaboji. Večinoma pa sedaj pakiramo eksportno posodo v kombinirane zaboje. Zelo koristen se je pokazal nov sistem prevzema posode po rajonskih skladiščnikih. Dokaz so bile minimalne razlike pri inventuri. Nekurantnega blaga v skladišču nimamo. Pri sedanjih proizvodnji so skladiščni prostori zadovoljivi. Le z vskladiščenjem jeklenk in posode za smeti imamo težave. Naše skladišče dobi dnevno 18—23 ton razne posode, ki pa jo tudi vsa dnevno odpremo, ker je plan realizacije zelo napet.

Tovariš vodja, tvoja mizarska delavnica se je spremenila v malo tovarno zabojev. Kakšni so ti novi kombinirani zaboji in kakšne so prednosti take embalaže? Kdo je dal zamisel za to vrsto embalaže?

V sestavu mizarske delavnice sta tudi modelarna in zabojarna. Mizarska delavnica je potrebna za vzdrževanje in razna mizarska popravila v obratu pa tudi opreme. V modelarni izdelujemo modele za orodja in modele za serijske usluge. Zabojarna pa je pravzaprav naš novi oddelek. V njej izdelujemo za lastne potrebe nove kombinirane zaboje, ki so jih nekateri tako nezaupljivo gledali. Le napiši, da so kombinirani zaboji zamisel vodje pakirnice tov. Karla Zoharja na pobudo komercialnega vodstva in da sem mu pri izdelavi pomagal tudi jaz. Sedaj pa skupno delamo na izboljšavi teh zabojev. Slišal sem, da so naši kombinirani zaboji na tekmovanju v Ljubljani dobili priznanje. Kombinirane zaboje izdelujemo iz letev in lenpenke in so za ca. 50% lažji od lesenih standardnih zabojev. Koliko prihranimo s to embalažo na prevoznih stroških menim, da ni potrebno naglasiti. Za serijsko izdelavo so bile potrebne tri delovne mehanične mize, potrebna pa nam je še specialna nihalna žaga in škarje za rezanje lenpenke. Upam, da bomo oboje v kratkem dobili. Težave, če bi se pojavile, jih sproti odpravljamo s pravilno organizacijo dela.

Tovariš inženir, tvoj obrat je največji v našem podjetju. Na tisoče ton emajlirane posode gre skozi emajlirnico. Povej mi, kako je delo organizirano, kako tvoji ljudje izpolnjujejo plan, kako so zadovoljni z službo in kaj je bilo letos storjenega za izboljšanje delovnih pogojev v tvojem obratu. Poglej tole skodelico! Poslal mi jo je Centralni zavod za napredek gospodinjstva. Iz naših skodelic pije na tisoče šolskih otrok. Zakaj se robovi tako kmalu okrušijo. Je tega kriv naš emajl?

Do konca novembra je naša emajlirnica izdelala skupno 5413 ton emajliranih predmetov. Zaradi tako obsežne proizvodnje delamo v treh izmenah. Delavci, ki jih je 415, so razdeljeni na 6 posad. Težave imamo z nočno izmeno zaradi neopravičenih izostankov. Ko obratuje samo ena konti peč, je stalno delo ponoči problem, ki ga bomo, kakor upam, rešili v obojestransko zadovoljstvo. Delavci v emajlirnici v splošnem niso zadovoljni, izvemši tiste, ki dobro presegajo normo. Večina delavcev in delavk dela zelo pridno in požrtvovalno in vloga veliko truda in napora za doseganje visokega plana. Večina dela v sklopu tekočega traka, ki določa ritem in tempo dela. Povedati moram, da so v splošnem delovna mesta v emajlirnici po sedanjem tarifnem pravilniku slabo ocenjena. Delavstvo pričakuje, da bo zadeva popravljena z novim tarifnim pravilnikom. Boleča točka emajlirnice je še vedno stara ventilacija in toplotna izolacija peči, kar zelo slabi delovne pogoje, zlasti poleti, ko ne dopuščajo obratovanja dveh konti peči. Nevšečnosti nam povzročajo nalivi zaradi slabih streh, tako da ob takih prilikah »plavamo«, ker ne morejo kanali požirati večjih količin vode. Vse to kvarno vpliva na našo storilnost in na kvaliteto dela. Za izboljšanje delovnih pogojev je bilo letos marsikaj storjenega. Kar pa se tiče skodelice, dragi tovariš urednik, ti pa moram kar povedati, da je značaj okruškov na njej tak, da nedvomno kaže na udarce. Ljudje se premalo zavedajo, da emajl ni železo. Emajl sicer vzdrži določeno jakost udarcev in je ta minimalna vrednost točno določena z našim internim standardom odpornosti. O odpornosti proti udarcem vršimo redno tedenske preizkuse v našem laboratoriju ob prisotnosti naših kontrolorjev. Razumljivo je, da premočnih in pogostih udarcev ne prenesejo tudi najboljši emajli. Sam sem opazil v bolnišnicah, v menzah in šolskih kuhinjah kako malomarno ravnajo z emajlirano posodo. Zato se ne čudi, če je okrušena. To povej tovarišicam, ki so ti poslale skodelico.

Tovariš vodja, člane našega kolektiva bo zanimalo, kako gre tvojim ljudem delo izpod rok, v kolikih izmenah delate in kako dosegate normo? Katerih dekorjev izdelate največ. Slišal sem o novih vzorcih za dekorje. Ali imaš kakšen problem, ko vidim, da so v tvojem oddelku večinoma zaposlene delavke.

Delamo v dveh izmenah, razen pečarjev, ki žgejo posodo v treh izmenah. Poleg tega dela še 40 naših ljudi v eni izmeni v emajlirnici. Norma je pri brizganju skupinska in jo delavke presegajo povprečno za 18%. Največ izdelamo enobarvnih in enostavnih dekorjev. Precej napravimo tudi »pikčastega« dekorja, medtem ko količina ostalih večbarvnih dekorjev močno zavisi od raznih izvoznih naročil, ki pa niso stalna in zelo nihajo. Zgodi se, da so vse brizgalko za daljši čas zaposlene z večbarvnimi dekorji in nasprotno, ko ni takega dela niti za eno brizgalko. Kar se tiče novih vzorcev, jih imamo že nekaj pripravljenih, ostale pa bi lahko izdelali po potrebi. To pa zavisi od naročil kupcev. V oddelku so zaposlene večinoma ženske, je vedno mnogo več težav in problemov kot drugje. Pa tudi odstotek raznih specifičnih izostankov je večji. Zaradi tega sem mnenja, da bi morali takemu oddelku priznati določeno odstotek povišanja delovnih mest za pokritje teh opravičenih izostankov, ki nastopajo skozi vse leto. Dekor oddelku je priključena tudi lakirnica, za lakiranje garderobnih omaric, jeklenk, kant za smeti itd. Tu so dnevno zaposlene povprečno štiri delavke, ki jih moramo odtrgati od že tako nizkega staleža v dekor oddelku, ker za lakirnico ni sistemiziranih delovnih mest. To je verjetno edini oddelek v podjetju, ki nima niti enega delovnega mesta.

Tovariš vodja, rad bi nekaj napisal o tvojih mlinih in topilnih pečeh in o naših emajlih. To bo zanimalo člane kolektiva, saj redko kateri zaide v tvoje prostore. Clovek dobi vtis, da delate pod zelo težavnimi pogoji.

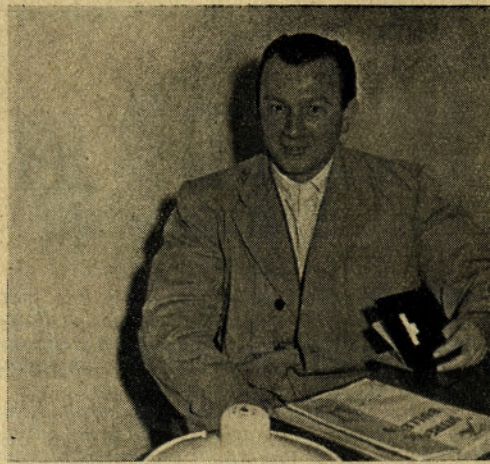
V mineralnem minuu meljemo v fino moko dve osnovni domači surovini: kremenčev pesek in živec. Po predpisanih normativih izdelujemo v topilnici emajlne mešanice oziroma emajlne frite — glazure. Glavne sestavine emajlne glazure so: kremenjak, živec, soda, boraks, nikel, kobald, soliter, jedavec, titanov dioksid, razni fosfati itd. Izvemši prvih treh, moramo vse ostale sestavine uvažati. Emajlne mešanice nalagamo v topilne peči, kjer se tope pri ca. 1250°C tako dolgo, da postane snov žareče tekoča. Ko ima v peči že umirjeno površino, jo izpustimo v pločevinaste kadi, ki so napolnjene s hladno vodo. Izpuščena tekoča snov se ohladi in razprši v granalije. Vse delo zahteva temeljito natančnost, zlasti pri tehtanju posameznih surovin za sestavo emajlne mešanice. Najmanjša nepazljivost bi mogla povzročiti težave in celo zastoj produkcije v emajlirnici. Posebne skrbi nam čest povzroča dobava nekaterih surovin, ki jih moramo uvažati iz prekomorskih držav. Že topilno glazuro polnimo po normativih v emajlne mline in ji dodamo še vodo, glino, razne barvne okside in snovi za stemanje. Emajle meljemo do različnih finoč, kakor jih zahtevajo postavljeni normativi. Tudi pri tem delu je zelo važna natančnost, predvsem pa čistoča. Tako zmlete emajle polnimo v lesene kadi, od koder jih transportiramo v emajlirnico. V topilnici emajlov so delovni pogoji zelo težki. V mineralnem mlinu je celo nevarnost silikoze, za katero je obolelo že več delavcev. Za varno delo uporabljamo vsa sodobna tehnično-zaščitna sredstva. Z rekonstrukcijo prostorov in z montažo potrebnih žerjavov smo odpravili težko fizično delo in zmanjšali prašenje. Delavci so kvalificirani in polkvalificirani ter delajo po skupinskih normah.

Tovariš vodja, tvoja mehanična delavnica je opremljena z najboljšimi stroji, kar jih premore tovarna. Zanima me, kaj delajo tvoji ljudje na teh strojih, kako se počutijo in kaj mi boš povedal o sebi.

Glavno delo naše delavnice je izdelava najrazličnejših orodij za vse proizvode naše tovarne. Naše delo je natančno. Posebno preciznost zahtevajo orodja za tanko pločevino. V nujnih primerih pa tudi popravimo kakšen stroj, da ne bi nastal zastoj operacij. Kakor vidiš so naši stroji že zastareli, vendar nam še dobro služijo, ker jih sproti popravljamo in vzdržujemo. Imamo pa nekaj najmodernejših skobelnih in rezkalnih strojev. Popravila opravljamo na režijo, vsa ostala dela pa po normi, ki jo moji ljudje pridno presegajo. K mehanični delavnici spada kovačnica, strugarna, kalilnica in varilnica. V vseh oddelkih so zaposleni visoko kvalificirani in kvalificirani delavci. Visokokvalificiranih je nad 50%. Nekaj bi še rad povedal o vajencih, ki jih imamo v delavnici. Prenizko šolsko izobrazbo imajo. Obrtna šola, ki je zelo zahtevna, jim povzroča velike težave. Pa še tole napiši. Ustanovljamo Društvo orodjarjev za mesto Celje. Vseh prijavljenih članov je 86, od teh kar 38 iz naše tovarne. Namen društva je olajšati delo v izpopolnjevanju sedanjega in bodočega kadra orodjarjev, kar ne bo samo koristilo posameznikom, temveč predvsem industriji in naši obrti. Taka društva imajo že vsa večja mesta.

Tovariš Lojze, kako zmaguješ naročila? Kaj si obetaš od preusmeritve dela na tekoči trak? Naši komercialisti godrnjajo o kvaliteti tvojih radiatorjev. Kaj praviš?

Pri sedanjem načinu serijskega dela komaj zmagujemo naročila. Ker je potreba po radiatorjih spričo naraščajoče gradbene dejavnosti v državi iz dneva v dan večja, in ker na nove stroje še ne moremo misliti, nameravamo preusmeriti naše delo na tekoči trak. Računamo, da se bo tekoči trak dobro obnesel, izvzemši nekatera mesta, na katerih bo nastal zastoj, zaradi različnih vrst radiatorjev. Zaradi tekočega traka bomo spomladi z dozidavo povečali delavnico. Kvaliteta bi bila boljša, če bi radiatorje izdelovali iz ene vrste pločevine. Tako pa jih izdelujemo iz raznih vrst, zaradi česar imamo težave pri proizvodnji sami, predvsem pa trpi kvaliteta. Naše tehnično vodstvo bo moralo misliti na osvoboditev novih tipov radiatorjev, katerih prednost bo manjša rjavost notranjih in zunanjih sten. Pogoji v katerih delamo so, izvzemši nekaterih delovnih mest, še kar zadovoljivi. Delamo večinoma po normi. Moji ljudje si želijo boljšega zaslужka.

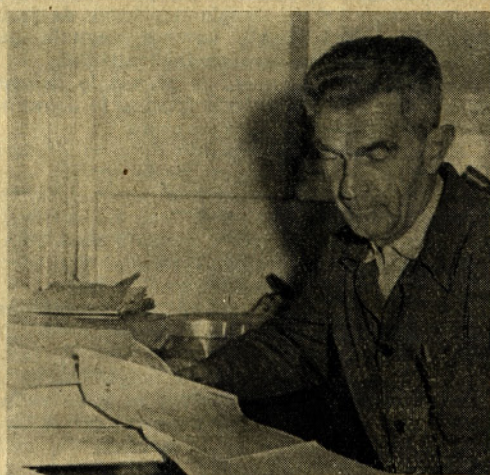
Tov. ing. JOŽE VAJDETIČ, obratovodja emajlirnice

Tov. JERNEJ KROFLIČ, vodja dekor oddelka

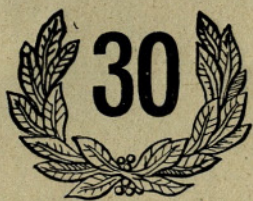
Tov. ANTON TOFANT, vodja mineralnega mlina, topilnice in emajlnih mlinov

Tov. AVGUST ŠOSTER, vodja mehanične delavnice

Tov. LOJZE RAMŠAK, vodja radiatorjskega oddelka

30 let športnega društva „Olimp“

Letos poteka trideseto leto, ko je bilo ustanovljeno delavsko športno društvo »Olimp«. Športno udejstvovanje v Gaberju pa sega pet let nazaj, ko so mladi delavci gaberskih tovarn ustanovili svoj športni klub »Mars«.

Sportni klub »Mars« ni bil registriran. Kljub temu pa je naglo širil svoje vrste in je kot »divji« klub igral z osemi takratnimi nogometnimi klubi ter se uveljavljal v športnem življenju. Klub ni prejemal nobene pomoči in so vsa oprema in vse rekvizite ter vse ostale stroške plačevali sami člani kluba. Razumljivo je, da je bil v takih okoliščinah razvoj kluba težaven tembolj, ker je članstvo snubil v svoje vrste športni klub »Atletika«, ki je užival uslo podpora in pomoč lastnikov gaberskih tovarn.

Delavska in športna zavest mladih delavcev pa je bila trdna. Vztrajali so. V Kancijanovi gostilni so imeli pred tridesetimi leti občni zbor, na katerega so povabili vse gaberske športnike in prijatelje športa. Na tem občnem zboru so tudi preimenovali svoj športni klub »Mars« v Športno društvo »Olimp«.

Leto 1928 je torej rojstno leto športnega društva »Olimp«, ki je bil takoj registriran in je nastopal na raznih tekmovanjih. Delavci so povabili v svoje vrste tudi tov. Andreja Svetka, ki je takrat nastopil službo v Tovarni emajlirane posode. Tovariš Svetek je postal vodja društva in »Olimp« se je v kratki dobi osamosvojil, v delavskem športu pa je zavel nov duh.

Prva leta se je »Olimp« zadovoljil samo z nogometno sekcijo, ki je zaslovela zaradi svoje borbenosti in tovarštva ter bila v ospredju športnega udejstvovanja. Napredovala je ob požrtvovalnosti, ki bi bila še danes lahko za vzgled vsem športnikom. Tretje leto je bila ustanovljena pri »Olimpu« smučarska sekcija, katere člani so postali vsi pomembnejši gaberski smučarji, ki so dosegali na tekmovanjih lepe uspehe. Četrto leto je »Olimp« ustanovil težkoatletsko sekcijo, ki je bila takrat edina težkoatletška sekcija v celjskem okraju. Uspešno je napredovala. Kmalu pa je morala prenehati zaradi režimskega udarca. »Olimp« je združil vse gaberske lahkoatlete v svoji sekciji. Smelo napišemo, da je iz gaberskih lahkoatletskih korenin pognala današnja celjska tako uspešna lahkoatletika.

Ob prihodu okupatorja je prenehalo delovanje »Olimpa«. Ni pa zamrla športna in delavska zavest Olimpovcev.

Po osvoboditvi je postalo športno društvo »Olimp« najboljšo in najmočnejšo športno društvo v Celju. Naglo je razvijalo nogomet, lahkoatletiko, odbojko in namizni tenis na urejenem športnem igrišču, ki ga je zgradila med vojno Tovarna emajlirane posode. Igrišče so preimenovali v stadion »Boris Kidriča«.

Kmalu po osvoboditvi pa sta se takratni športni društvi »Olimp« in »SK Celje« združili v enotni športni klub »Kladivar«. Po tej združitvi je čisto zamrlo športno udejstvovanje v samem Gaberju. Delavskemu športu je bil zadan težak udarec. Če se pogledamo v sklepe prvega jugoslovanskega kongresa telesne vzgoje, vidimo, kako veliko napako so storili tisti, ki so forsirali združitve na škodo delavskega športa, ki je imel že od vsega začetka pravi značaj množičnosti in amaterstva.

Pred štirimi leti pa so sami gaberski športniki in prijatelji športa ponovno ustanovili svoje društvo »SD Svoboda«. Ustanovili so ga praznih rok. Zopet je bila zavest in požrtvovalnost tista sila, ki je združila gaberske športnike v lastne vrste. Praznih rok so bili zato, ker je prešlo pri fuziji vse premoženje gaberskega stadiona v last »Kladivarja«.

V novo ustanovljenem športnem društvu »Svoboda« pa se gaberski športniki niso dobro počutili. Olimpovska kri ni mirovala in že drugo leto po ustanovitvi so preimenovali »SD Svoboda« v »SD Olimp«. Tako so požrtvovalni Olimpovci že tretjič pričeliz nova.

V svojem jubilejnim letu niso priredili bučnih proslav, temveč so pričeli graditi svoje igrišče, ki bo postalo pravi športni center industrijskega Gaberja. Pod Golovcem so na idealnem

prostoru zapele lopate in krampi v žuljevih rokah gaberskih športnikov. Iz tal rastejo novi objekti in naprave, ki jih grade Olimpovci z lastnimi silami. »Olimp« slavi svoj lepi jubilej sredi največjega dela, sredi največjih skrbi, kje in kako dobiti potrebna finančna sredstva, da bi uresničil svoje načrte, ki sta jih narekovali nujnost in potreba.

Ob svojem jubileju se »Olimp« predstavlja s svojo nogometno sekcijo, z odbojgarsko sekcijo, z namiznoteniško sekcijo, s kegljaško sekcijo, z boksarsko sekcijo in z judo sekcijo. V vseh sekcijah veje pravi športni duh amaterstva. Število članstva rase iz dneva v dan. »Olimp« veruje v svoj dan, v svojo bodočnost.

Ob svojem jubileju bo Športno društvo »Olimp« izdalo posebno brošuro, v kateri bo prikazan razvoj in rast delavskega športa v Gaberju. Podjetja in ustanove bodo imele priložnost oglaševanja v jubilejni brošuri, kar naj bi

bila podpora, ki si jo »Olimp« po vsej pravici zasluži.

Prepričani smo, da bo »Olimp« ob svojem jubileju uspel s svojo akcijo. Skoro ne moremo verjeti, da je kje podjetje, ki bi ostalo gluho in ne bi pokazalo razumevanja za športna stremjenja mladih delavcev gaberskih tovarn, v katerih je njihovo število naraslo že preko 5.000. Ali je kje podjetje, ki ni razumelo besed predsednika Tita, naslovljenih nedavnemu kongresu telesne kulture, ko je dejal, da je telesna kultura danes ena izmed osnovnih, vsakdanjih potreb naših državljanov, lahko bi rekli del njihovega standarda in, da morajo zlasti podjetja paziti na to, da bodo dajala sredstva za telesno vzgojo.

VSEM ČLANOM »OLIMPA« IN PRIJATELJEM ŠPORTA ISKRENO ZELI SREČNO, ZADOVOLJNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO
ODBOR »OLIMPA«

Udarniško delo na igrišču »Olimpa«. Za lopato je prijel tudi glavni direktor tov. Vladimir Veber

Naše kulturno-prosvetno udejstvovanje

Casopisje daje na svojih straneh več ali manj prostora člankom kulturnega značaja, kritikam, posreduje likovno umetnost itd. Tudi »Emajlirac« naj bi v bodoče bil izpopolnjen z dobrimi sestavki. Da bi to uspelo, je potrebno sodelovanje kroga ljudi iz celotnega kolektiva. Dobrodošel bo vsak članek, vsako navodilo, vprašanje in podobno. Jedro naj pride iz kolektiva. Obliko pa bo uredil odbor. Nihče naj ne misli, da tega ne zmore, ali celo, da to ni za njega.

Kulturno prosvetno udejstvovanje je danes nujna posledica časa. Današnji čas narekuje poglobitev in razširitev znanja vsakega posameznika iz najrazličnejših ved. (Specializacija vsakega posameznika na njegovem mestu je zadeva zase). Zgodovina nam izpričuje, da je kultura in prosveta bila v določenih dobah vedno last vladajočega razreda. Preobsežno bi bilo naštevati faz dviganja in padanja kulture v različnih dobah pri raznih narodih. Vsa ta pota pa vodijo po raznih zakonih narode, da bo prej ali slej delavstvo po vsem svetu nosilec kulture.

Za nas so seveda važne že obstoječe prilike. Proizvajalni odnosi zahtevajo, da so naši delovni ljudje vsestransko razgledani; bodisi iz prirodnih ved, o gospodarski tehniki, o politični ekonomiji itd. Prav posebno moramo biti seznanjeni z našo notranjo ureditvijo, kakor tudi o tekočih dogajanjih in razvoju. Od tega je v veliki meri odvisen uspeh našega samoupravljanja.

Nastane vprašanje, kako bomo izpopolnjevali naše znanje. Načinov za to je več. Poudariti je treba, da je organizirano izobra-

ževanje plodnejše, lahko rečemo koristnejše. Za takšno izobraževanje se briga upravni odbor. »DKPD Svoboda« Celje. Knjižnice nam posredujejo premnogo koristnih knjig. K dviganju naše izobrazbe veliko pripomore radio, film, gledališče itd. Obstoječih možnosti in prilik se je treba samo oprijeti. Vsakomur pa je jasno, da ni vsaka knjiga enako dobra, da ni vsak film vsakomur priporočljiv. Z majhnim posvetovanjem bomo gotovo dosegli koristno snov za dvig naše kulture.

Je še drug način kulturnega udejstvovanja. To je aktivno udejstvovanje pri kulturno-prosvetnih skupinah. Mnogo članov našega kolektiva žrtvuje precej svojega časa za večbanje pri teh skupinah. Le tem še posebno priznanje. Pritegnitev v te skupine bi morala biti številnejša, posebno iz vrst delavske mladine. S skrbno pripravljeno organizacijo bi se dalo marsikaj doseči, kar bi bilo za vse koristno, našemu kolektivu pa v ponos.

T. T.

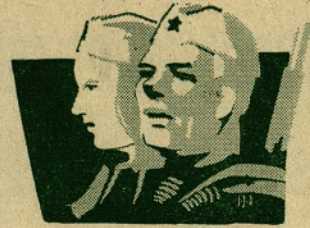
»SPOZNAVAJMO DELO IN NAŠE LJUDI«

Pod tem naslovom je uredništvo »Emajlirca« razpisalo nagradno tekmovanje in določilo za tri najboljše odgovore primerne nagrade. Razpis velja za deset delovnih mest. Uredništvo je prejelo več odgovorov, vendar ne taktičnih, da bi lahko izžrebalo najboljše. Vabimo delavce in delavke določenih delovnih mest, naj se udeležijo tekmovanja in naj nam pismeno odgovorijo na vprašanja, ki so bila objavljena v razpisu v 3. številu. Emajlirca.

MLADI Emajlirlec

MLADINA VE, KAJ GRADIMO, ZA ČIM TEŽIMO

Poročilo o občnem zboru mladinske organizacije Tovarne emajlirane posode

Mladina naše tovarne, organizirana v LMS je imela pred kratkim redni občni zbor, ki so se ga poleg predstavnikov uprave, tovarniškega ZK in sindikata udeležili tudi predsednik občinskega komiteja LMS, tov. Edi Jurhar, sekretar istega komiteja, tov. Avgust Vohar in predsednik Okrajnega komiteja LMS tov. Vili Es. Poročila posameznih funkcionarjev izpričujejo delo, uspehe in neuspehe naše mladinske organizacije.

Predsednik mladinske organizacije, tov. Slavko Vizjak, je v svojem poročilu uvodoma omenil VI. kongres LMS, ki je bil v Celju, VI. kongres LMJ, ki je bil v Beogradu in VII. kongres ZKJ, ki je bil letos v Ljubljani. Vsi ti kongresi so dali mladini bogatih napotkov in smernice za nadaljnje in bodoče delo. Ko je poročal o delovnih akcijah mladine na avtocesti, je omenil med drugim, da se je te akcije udeležilo precejšnje število mladincev iz naše tovarne in da sta bila med njimi dva udarnika, od katerih je bil tov. Stane Kajtna celo dvakratni udarnik.

Nato je poročal o raznih notranjih in zunanjih političnih dogodkih, predvsem o zadnji protijugoslovanski gonji, ki jo žolčno razpihujejo nekatere socialistične dežele. Med drugim je dejal, da gre nova Jugoslavija po svoji začrtani poti. Če oni onstran meje ne vedo kaj hočejo, jugoslovanska mladina ve kaj hoče, ve kaj gradimo, ve za čim težimo.

Nadaljeval je, da poročila raznih posvetovanj in sestankov vodilnih organov ZK pričajo, da je še veliko mladih ljudi, ki bi jih lahko sprejeli v Zvezo komunistov. Naša tovarniška partijska organizacija prav gotovo ne skrbi dovolj za pomladitev svojih vrst. Mladinski komite je v zvezi s sprejemom v partijsko organizacijo razpisal letos anketo, na podlagi katere je bilo sprejetih v ZK 24 mladink in mladincev. To je bilo storjeno na pobudo mladinske organizacije, sama partijska organizacija pa se premalo briga za osvežitev svojih vrst.

Da se naša mladina živo zanima vedno bolj za probleme občine, okraja in druge, dokazuje vedno večje število mladink in mladincev, ki sodelujejo v organih delavskega samoupravljanja, v šolskih odborih, v združenjih svetih, v političnih in družbenih organizacijah.

Precejšnja samostojnost in iniciativno je pokazala mladina letos, ko so se v emajlirnici pojavile tendence nekaterih posameznikov proti kandidiranju mladine v delavski svet. Naši mladinski kolektivi so ogorčeno obsodili take pojave. Uspeli so, da je bilo izvoljenih v delavski svet 24 mladincev in mladink, to je dobra četrtina vseh članov delavskega sveta. V upravni odbor so bili izvoljeni trije mladinci, en mladinec pa celo v občinski in okrajni zbor proizvajalcev.

Tov. Bizjak je nadaljeval, da izvolitev sama ni najvažnejša. Bolj važno je, kako izvoljeni mladinci v teh organih sodelujejo, kaj in kako doprinašajo tam svoj delež družbi, ki jih je v te organe izvolila. Menil je, da ne dajejo od sebe tistega, kar od njih pričakujemo in kar bi dati morali. Tega pa ni kriva mladinska organizacija, temveč so tega krivi sami mladinci, kar bom prikazal v naslednjem.

Poleg šestih samostojnih aktivov je bil nedavno ustanovljen tudi Klub mladih proizvajalcev. Ta klub ima svoj upravni odbor, zasnovan je na pravilnih temeljih in načelih, po katerih je samo konkretizirana oblika dejavnosti LMS, ki bi se naj ukvarjala predvsem s proizvodnjo, proizvodnimi procesi in problemi, delavskim in družbenim samoupravljanjem itd. Toda z ustanovitvijo kluba še ni bilo nič doseženo. Klub ne bo dosegel svojega namena, če bo ostalo samo pri tem, da je klub ustanovljen. Za začetno delo kluba se je vanj včlanilo 35 članov mladinske orga-

nizacije, predvsem vsi mladi člani delavskega sveta in upravnega odbora, vsi mladi predelavci, mojstri in tehniki. Vsi pa skupno niso dali tega, kar smo od njih pričakovali. Klub ni pokazal dovolj zanimanja, da bi aktivno posegel v proizvodnjo in njene probleme in v delavsko ter družbeno samoupravljanje. Od njegove ustanovitve do danes je sicer kratka doba, vendar dovolj dolga, da bi se bil klub lahko uveljavil, in če že nič več, vsaj pokazal naj bi in dal čutiti, da obstoja.

Klub mladih proizvajalcev je imel več sej in posvetovanj, na katerih je razpravljaval predvsem o požitvi dela in kako bi zainteresiral večji krog mladine za aktivno delo. Imel je eskurzijo in obiskal najboljši Klub mladih proizvajalcev v Sloveniji, to je Klub mladih proizvajalcev v tovarni »Stol« v Duplici pri Kamniku.

Mladinski komite je nudil klubu premalo podpore in opore pri njegovem delu. Večjo odgovornost pa nosijo mladinski aktiv, ki niso dovolj doumeli važnosti in pomena kluba. Zato ta ideja mladinske dejavnosti ni dosegla zelenih uspehov, čeprav so v klub vključeni vsi predsedniki mladinskih aktivov.

Nato je predsednik tov. Bizjak poročal o delu mladinskih aktivov po posameznih oddelkih. Dejal je: Letos je težko formulirati, kateri mladinski aktiv je najboljši in kateri najslabši. Mladinke in mladinci, roko na srce, mi vsi skupaj smo premalo delali, premalo storili. Menim, da je v nas premalo revolucionarnosti, premalo tiste značilne živahnosti, ki je svojstvena mladim ljudem, da bi bilo to naše delo bolj uspešno, bolj razgibano, kot bi dejansko biti moralo.

Aktivni so imeli v letošnjem letu več ekskurzij in izletov. Tako je imel aktiv surovinskega oddelka kar šest ekskurzij, aktiv mehanične delavnice dve, vsi ostali aktivni pa po eno. Naša mladinska organizacija je pomagala pri gradnji športnega štadiona »Olimp« in opravila vsega skupaj nad 200 udarniških ur. Ta naša pomoč nam pač ne more biti v čast in ponos, saj je športno igrišče predvsem namenjeno nam mladim ljudem, namenjeno je naši rasti in našemu telesnemu razvoju.

Pri Titovi štafeti mladosti so sodelovali vsi aktivni in je bila v redu izvedena. Na sindikalnem tekmovanju v počastitev praznika mesta Celja so naše mladinske ekipe pokazale vidne uspehe. Moška ekipa je dosegla v štafetnem teku prvo, ženska ekipa pa drugo mesto.

Tovariš Bizjak je nadaljeval, da bodo novo izvoljena vodstva aktivov porok za uspešno delo v prihodnjem letu. Pred zaključkom svojega poročila je še povedal, da se članstvo mladinske organizacije aktivno udeležuje v raznih kulturno-prosvetnih in športnih društvih. Pri »Svobodi« je včlanjenih 54 mladink in mladincev, v društvo Ljudske tehnike 130, v strelski družini 80, pri »Olimpu« 40, pri Zarji v Trnovljah 10, pri »Partizanu« 6. Na koncu se je tov. Bizjak zahvalil vsem za sodelovanje in želel mladinski organizaciji, od katere se je poslovil, veliko lepih uspehov.

POZDRAVI OBČNEMU ZBORU

V imenu občinskega komiteja je pozdravil občni zbor tov. Edi Jurhar. Dotaknil se je sprejema mladincev v Zvezo komunistov in dejal, da bo OK v kratkem priredil predavanja po aktivih in organizacijah mladine v tovarnah. Mladinski aktiv, oziroma komiteji naj že v začetku svojega dela predvidijo take mladinke in mladince, ki bi bili sposobni in voljni, da so sprejeti v ZK in da bi na predavanjih s člani ZK proučevali material VII. kongresa ZKJ. Omenil je tudi gradnjo avtoceste in dejal, da bo prihodnje leto zavzela širši obseg. Priporočal je mladini,

naj izvoli iz svoje srede delovni štab, ki bo skrbel za čim večjo udeležbo pri tej častni mladinski akciji.

Sekretar Občinskega komiteja LMS, tov. Avgust Vohar je poudarjal, da nekateri ljudje mislijo, da mladinska organizacija ni potrebna in da je lahko nekje ob strani. Tako mišljenje je popolnoma zgrešeno. Mladina Tovarne emajlirane posode je v letošnjem letu marsikaj naredila. Predsedniki aktivov so poročali kaj vse so naredili, niso pa povedali, kaj je bilo pomanjkljivega pri delu organizacije, niso pokazali potreb, da bi se delo po aktivih izboljšalo. Tudi je potrebna večja povezava med mladinskimi in ostalimi političnimi organizacijami v podjetju.

Predstavnik OK LMS tov. Vili Es je po pozdravnih besedah med drugim priporočal mladini, naj bolj podrobno spozna zgodovino, razvoj in delo SKOJ-a ob njegovem jubileju. Težko je razumeti vlogo in delo organizacije, če ne poznaš njene zgodovine.

Mladinski občni zbor je nato pozdravil glavni direktor naše tovarne, tov. Vladimir Veber. Med drugim je dejal, da uprava podjetja polaga veliko važnost delu mladine v naši tovarni. Število mladine v podjetju je precej veliko, nekaj nad 500 in zato je razumljivo, da ji posvečamo vso pozornost. Vsi naši vodilni ljudje se vzgajajo in uče, kako je potrebno ravnati s svojimi podrejenimi. Pravilen odnos do starejših pa mora najti tudi mladina, ker le z lepim odnosom se marsikaj doseže. Mladina je doslej izvrševala vse naloge 100-odstotno. Izrazil je svoje prepričanje, da bo taka ostala tudi v bodoče ter ji obljubil vso pomoč pri njenem delu.

Predsednik delavskega sveta, tov. Marolt, je apeliral na vse člane mladine delavskega sveta, ki so bili ali ki še bodo v šoli za delavsko samoupravljanje na Teharjih, naj svoje znanje prenašajo tudi na druge mladince. Zasedanja delavskega sveta so objavljena vedno nekaj dni poprej, tako da lahko vsi člani kolektiva, ki imajo kakšne pripombe ali predloge, predložijo iste po članih delavskega sveta.

PRIZNANJE ZA DELO

Predsednik tov. Vizjak je v imenu mladinske organizacije izročil najpožrtvovalnejšim članom primerna darila. Darila so prejeli: Pavel Goričan, Vojko Podgoršek, Marjan Cvek in Stane Rojnik. Za vestno delo pa so bili nagrajeni s knjigami: Anica Binčlova, Zinka Voharjeva, Marjan Kokolj, Anica Blaznikova, Manta Pirklova in Dušan Vinder. Tov. Voharjeva je pa nato v imenu mladinske organizacije izročila tov. Bizjaku skromno darilo kot zahvalo za njegovo dolgoletno vodstvo mladinske organizacije.

SKLEPI ZA BODOČE DELO

Mladinska organizacija je sprejela kot osnovno nalogo sklep, da bo s prostovoljnimi delom uredila Mariborsko cesto od tovarne do železniškega križišča. Podrta bo vse ograje, ki kazijo cesto in pomagala pri ureditvi cestišča ter dala tako nekako vzpodbudo za dokončno ureditev Mariborske ceste. Druga njena naloga je, prirejanje zabavnih večerov, po vzgledu prireditve »Pokaži kaj znaš«. Prvi tak večer bo 27. decembra ob 18. uri v sejni dvorani tovarne.

NOVI ODBOR

V novi odbor mladinske organizacije so bili izvoljeni: Marjan Cvek, Anica Binčlova, Dušan Vinder, Stane Kajtna, Stane Rojnik, Bogdan Marinkovič, Anton Šarlah, Oskar Šmid, Marica Zupančeva in Ivanka Jagrova. Ko se je odbor konstituiral je bil izvoljen za predsednika Bogdan Marinkovič, za tajnika pa Marjan Cvek.

Na svetovni razstavi v Bruslju

Na postaji v Bruslju nas je že pričakal »Putnikov avtobus, v katerem nas je vodič popeljal na krožno vožnjo po mestu, da smo si ogledali njegove glavne zanimivosti. Svetovna razstava je nudila vsem državam, ki so se je udeležile, možnost, da so prikazale svoj lastni način življenja v vseh političnih, gospodarskih, družbenih, kulturnih, znanstvenih in drugih odtenkih. Osnovna koncepcija letošnje svetovne razstave pa je predstavljala sliko dinamičnega razvoja znanosti in tehnike naše dobe v službi mednarodnega zблиževanja in miru. Obiskovalci smo stremeli nad rezultati človekove ustvarjalnosti.

Prva svetovna razstava je bila približno pred 100 leti v Londonu. Do danes je bilo prirejenih menda 30 svetovnih razstav. Belgija je letos organizirala še deseto svetovno razstavo. Organizatorji dosedanjih razstav so čisto ovekovečili te dogodke z mogočnimi spomeniki. Tako so Francozi ob priliki XII. svetovne razstave postavili v Parizu Eiffelov stolp, visok 300 metrov in težak 10.000 ton, kot simbol dobe, v kateri je postalo jeklo odločilen činitelj v gradbeništvu. Na letošnji svetovni razstavi v Bruslju pa so postavili Atomium, simbol naše dobe, ki je prodrila v sestav materije in odkrila v njej brezmejno energijske možnosti, ki pomenijo za človeštvo prehod v novo dobo boljšega življenja ali popolnega uničenja. Človeštvo si bo izbralo eno teh dveh možnosti.

Na svetovni razstavi v Bruslju je sodelovalo 47 držav, Organizacija združenih narodov, nekaj mednarodnih organizacij, kot evropska skupnost za premog in jeklo, evropski svet, evropska organizacija za gospodarsko sodelovanje, mednarodni komite Rdečega križa in druge. Najštevilnejše so bile zastopane evropske države. Poleg Belgije so imele največje razstavne prostore Amerika, Rusija, Francija in Nizozemska. Med nacionalnimi paviljoni so se na razstavi bohotile tri mednarodne palače; mednarodna palača svetovnega sodelovanja, mednarodna palača znanosti, in mednarodna palača umetnosti.

Najzanimivejša je bila mednarodna palača znanosti. V njej so bili prikazani najznačajnejši znanstveni in tehnični dosežki zadnjih 50 let, predvsem tisti, ki so vplivali na življenjske pogoje človeštva. Mednarodna palača znanosti je bila razdeljena na štiri osnovne elemente: Atom, Kristal, Molekulo, in Živo celico. Razstavljeni so bili vsi dosežki atomske znanosti od radioaktivnega rokopaša Madam Curie, mimo Gaigerjevih števecv in ciklotronov do atomskega reaktorja. Tu je razstavljala petnajst držav, med njimi tudi Jugoslavija. Največ sta razstavljali Amerika in Rusija.

Zelo impresiven je bil paviljon evropske skupnosti za premog in jeklo. Pod paviljonom je bilo naravno prikazano naj sodobnejše mehanizirano pridobivanje premoga. Na 280 metrov dolgih rovih so bili nameščeni naj sodobnejši rudarski stroji in naj sodobnejše priprave za varnost rudarjev. Paviljon plina je prikazoval vsestransko uporabo plina v sodobnem gospodinjstvu. Zanimivo je, da so bile vse naprave sodobne kuhinje izdelane iz pločevine in belo emajlirane.

Precejšnjo pozornost so vzbujali paviljoni Združenih narodov, predvsem palača mednarodnega sodelovanja. Impozantna zgradba je zavezala ogromen prostor in je s svojo posebno obliko simbolizirala svet v prizadevanju rešitve problema mednarodnega sodelovanja. Idejo je še posebej poudarjal pri vходу v palačo velikanski globus, ki je nazorno prikazal politično in geografsko razdelitev sveta, glavne industrijske, prometne in kmetijske centre, gostoto naseljenosti itd. Obiskovalcu je takoj padla v oči slaba razvitost velikih področij na eni, in ogromna koncentracija sredstev ter nepojmljivi razvoj na drugi strani. Prikazan je bil problem osnovne življenjske preskrbe za celokupno človeštvo. Na zemlji živi 2 in pol milijarde ljudi. Letni prirastek znaša 30 milijonov. V začetku 21. stoletja bo po tej računici na svetu okrog 8

milijard ljudi, ki bodo zahtevali svoj življenjski prostor in osnovne življenjske potrebe.

Zanimiv je bil tudi paviljon s privlačnim naslovom »Življenje leta 2000«. V paviljonu so bili na maketah prikazani glavni obrisi rešitve stanovanjskih problemov. Stanovanjski bloki so bili prikazani v obliki čebelnega satovja s ploščami za pristajanje helikopterjev. Avtobusi bodo vozili na žicah, celotni mestni promet pa bo v zraku. O današnji klasični kuhinji ni sledu. Človeštvo se bo hranilo s koncentrirano vitaminsko hrano. Simbolično pa je poudarjeno, da bo skozi vsa stoletja **edino ženska ostala ženska**.

Polovica razstavnega prostora je zasedla Belgija s paviljoni Belgijskega Konga. Ne smemo se čuditi življenjskemu standardu Belgijcev, ki so ga pokazali v svojih paviljoni, če smo si ogledali tudi paviljone Belgijskega Konga, kakšna bogastva nudi ta prostora dežela svoji matični deželi.

Na svetovni razstavi v Bruslju je dominiral tako imenovani Atomium, simbolično prikazan atom, povečan 150 milijardkrat. Predstavlja ga devet ogromnih krogel, ki so med seboj povezane z jeklenimi cevmi. Premer posamezne krogle znaša 18 metrov. V notranjosti so prostori za razstave in restavracije. Atomium je visok 102 metra in težak 1400 ton. Zgradba je popolnoma izolirana od zvoka in toplote. Nepozaben je bil pogled ponoči na bajno razsvetljen Atomium.

Ruski in ameriški paviljon sta bili najdražji zgradbi na razstavi. V ruskem paviljonu sta vzbujala splošno pozornost modela dveh

sputnikov, notranja oprema paviljona, sovjetski napredek na vseh področjih in rusko slikarstvo. Okrogli ameriški paviljon je bil baje največja okrogla stavba na svetu. (Menimo, da je največja okrogla stavba na svetu prvi paviljon beograjskega sejma). V njegovi notranjosti so rasla drevesa, ki jih po naročilu belgijskega kralja, čigar last je zemljišče, niso smeli posekati. Američani so jih enostavno obzidali s paviljonom, v katerem je bilo prikazano resnično ameriško življenje od prve primitivne mlatilnice za žito, mimo prvega Fordovega serijskega avtomobila do naj sodobnejšega elektronskega robota. Zanimiva je bila barvna televizija in circarama ali okrogli kino, ki je bil največja privlačnost na svetovni razstavi. Američani so pokazali tudi svoje šole, otroške vrtce, pokazali so vse do sodobnih javnih stranišč. Ogled stranišč so si zagotovili na ta način, da so dovolili vsem obiskovalcem brezplačno uporabo WC naprav, medtem ko si moral v vseh ostalih paviljoni brez izjeme plačati 3—5 frankov.

Po privlačnosti in okusu razstave pa je bil nedvomno med prvimi češki paviljon. V njem je bilo vse tako aranzersko dovršeno od tekstila, turbin, kristala, lesne industrije do hmelja, da smo obiskovalci kar strmeli. Italijani pa pri svojem paviljonu in pri razstavah niso imeli srečne roke. Angleški paviljon je predstavljala impozantna, koničasta zgradba. Angleži so pokazali sijaj, slavo in stare tradicije svoje monarhije. Pozornost je vzbujala drzna konstrukcija francoskega paviljona, ki je predstavljala orjaškega metulja s ca. 80 metrov visokim poševnim stolpom. Jugoslovanski paviljon je bil arhitektonsko zelo lep, vzbujal je splošno pozornost vseh obiskovalcev, v notranjosti pa je bil skromen in prazen.

Ljudska tehnika v naši tovarni pred desetimi leti

Letošnje leto je leto jubilejev v naši tovarni. Pisali smo že, da je slavil svojo desetletnico Fotokrožek, ki je veja Ljudske tehnike, pišemo, da slavijo svojo tridesetletnico naši športniki in zato ne smemo prezreti tudi jubileja naše najmočnejše organizacije v tovarni našega društva Ljudske tehnike, ki slavi letos tiho, sredi dela in prizadevanj svojo deseto obletnico obstoja.

Deset let je minilo, ko se je v naši tovarni na dan 20. maja 1948. prvič sestel pripravljalni odbor na pobudo Okrajnega odbora Ljudske tehnike in Sindikalne podružnice, da položi temelje društvu, čigar glavni namen je: tehniko ljudstvo. Pred desetimi leti so sedli za mizo člani našega kolektiva: Ludvik Pavčič, Ludvik Krajec, Adolf Prah, Breda Plavc, Albin Brenčič, Vinko Uršič in France Zarubi, ki so se zavedali pomena in koristi društva, ki naj bi približalo tehniko tudi kolektivu naše tovarne. Izkušnje, ki so si jih nekater pridobili v društvih »Tehnika in šport« so jim koristile. Sklenili so, katere veje tehnike naj bi pričele najprej delovati. Določili so rojstvo strojno-mehaničnega krožka, šoferskega krožka, fotokrožka, jadralskega in elektro-radio krožka. Za vodjo krožkov so izbrali tovariše: Vinka Pristovška, Valentina Davida, Aleksandra Čizmečka, Ivana Erhatača ing. Huberta Ankersta, ing. Geralda Premšaka ter Pečnika. Izbrani tovariši so prevzeli svoje dolžnosti. Na sestanku, ki je bil 27. maja 1948. pa so se pogovorili in izdelali načrt, kako bi privabili v posamezne krožke čim več članov.

Ustanovni občni zbor Društva ljudske tehnike je bil 20. julija 1948. leta. Navzočih je bilo 14 članov. Na občnem zboru je bil izvoljen prvi upravni odbor, ki je izvolil iz svoje srede za prvega predsednika tov. Slavka Kobeta, za prvega tajnika tov. Ludvika Krajca, za prvega blagajnika Albina Brenčiča, za prvega propagandista pa Ludvika Pavčiča. Tudi je občni zbor izvolil 7 članski plenum in kadrovika, ki je skrbel za predavanje v društvu.

Člane društva pa tudi ostali kolektiv bodo zanimala poročila ustanovnega občnega zbora, ki so jih podali vodje posameznih krožkov.

V šoferski krožek se je prijavilo 130 članov. Krožek je imel redne sestanke. Na predavanjih, ki jih je obiskovalo le 6 do 8 članov, so obdelovali teoretično plat šofiranja. Fotokrožek je imel 10 članov in 6 sestankov, na katerih so razpravljali o fotografiji. Pričeli so tudi že praktično z izposojenimi kamerami. Radiokrožka niso mogli ustanoviti, ker se je zanj prijavil samo en član. Prav tako se je prijavil en sam član v jadralni krožek. Strojni krožek je imel na teden štiri ure praktičnega pouka, ki so ga obiskovali trije člani.

Občni zbor je sklenil naj se društvo popularizira v dnevnem tisku, za potrebna sredstva in material pa naj prosi Okrajni odbor Ljudske tehnike. Člani novo ustanovljenega društva so se lotili dela z veliko voljo. Sestajali so se na pogostih sejah, na katerih so poročali vodje krožkov o težavah, ki jih imajo s pridobivanjem članov. Prvi je dobil podporo 10.000 dinarjev iz direktorskega fonda fotokrožek. Šoferji bi se bili radi vozili in so prosili za vozilo. Volja članstva je bila močna, čeprav je bilo šibko njih število. Vztrajali so in verovali v boljše čase, ki morajo priti za društvo.

Navedeni podatki so iz arhiva in kažejo kako vztrajno so se borili prvi člani za društveni napredek. Položili so temelje današnjemu društvu, ki šteje nad 500 članov v sedmih krožkih, ki tekmujejo, kdo bo žel lepše uspehe. Društvo Ljudske tehnike je kovačnica mladih ljudi, ki oblikujejo njihove značaje in jih vzgaja v tehnično napredne in razgledane delovne ljudi.

DRUŠTVO LJUDSKE TEHNIKE TOVARNE EMAJLIRANE POSODE BO IMELO SVOJ ENAJSTI OBČNI ZBOR 14. JANUARJA 1959 OB 16. URI V DOMU PARTIZANA V GABERJU, NA OBČNI ZBOR, KI BO MANIFESTACIJA VZTRAJNEGA IN POŽRTVOVALNEGA PRIZADEVANJA PRIBLIŽATI TEHNIKO LJUDSTVU, VABI ODBOR VSE SVOJE ČLANSTVO. HKRATI SE ZAHVALJUJE ZA SODELOVANJE IN POMOČ TER ŽELI VSEM SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO 1959.

Bila sva na seminarju za varenje v Nemčiji

V prvih dneh novembra sva s tovarišem Storum zvedela, da bova šla v München na trodnevni strokovni seminar za varenje pod praškom in za argonsko varenje, ki ga je priredila tovarna »Linde« v Höllriegelskreuth-u pri Münchenu. Tečaj je organiziral Zavod za varenje samo za jugoslovanske udeležence. Za oba je bila to vesela vest, ker sva že računala, kako bova za nekaj mark lahko kupila onstran meje nešteto stvari, ki so tako »zelo poceni«. Ko sva pa izvedela, pod kakšnimi pogoji bova šla na službeno pot, so najini računi splavali po vodi, ker je bila stvarnost povsem drugačna.

V München smo se odpeljali s Putnikovim avtobusom preko Jesenic. Vožnja na goratih avstrijskih tleh je bila res lepa. Ko smo se pa spustili v dolino, smo se vozili po meglenem morju vse do Salzburga, kamor smo prispeli sredi popoldneva. V tem velikem avstrijskem mestu smo imeli uro časa za ogled. Zaradi meglenega vremena pa nismo mnogo videli, čeprav je mesto zelo zanimivo. Po kratkem tavanju smo se vkrcali in ob 18. uri brez vsakih nevšečnosti prestopili avstrijsko mejo. Na avstrijsko-nemški carini je bila v nevar-

se naučili pri postopku varenja pod praškom, nam bo omogočilo zajeziti napake, ki se včasih pojavljajo pri tem načinu varenja. Koristila nam bo tudi strokovna literatura, ki sva jo prinesla s seboj.

Pri vseh predavanjih smo opazili nebrzdano težnjo strokovnjakov za uvedbo novih boljših in bolj ekonomičnih postopkov varenja, opazili smo ostro borbo za prestiž.

Na kosilo smo bili povabljeni v tovarniško menzo. Tu se hranijo vsi v podjetju zaposleni od delavca do inženirja. Polovico stroškov za prehrano plača podjetje, polovico pa vsak sam. Pri kosilu smo se pogovorili o tem in onem. Na teden delajo 45 ur. Delajo vsak dan od pol osme do pol osemnajste ure s tričetrtturnim vmesnim presledkom. V soboto in nedeljo imajo počitek. Plačani so po kvalifikaciji in po letih službe. Dogodi se, da dobi starejši delavec težko zaposlitev, ker se tovarnarju bolj izplača najeti mladega in cenejšega delavca. V pokoj gredo šele s 65 letom starosti. Dopust dobijo po letih službe. Če je delavec bolan samo tri dni, mu bolniška blagajna ne izplača hranarine. Če pa je bolezen daljša, dobi hranarino za vse dni.

V pocinkovalnici

nosti samo naša slivovka in cigarete. Našega šoferja so Nemci osušili za 160 mark, ki jih je moral plačati za zavarovanje avtobusa.

Pot nas je vodila po znani avtostradi do Münchena, milijonskega mesta, od tam pa še v 15 km oddaljeni kraj Pulach, kjer smo prespali. S tov. Storum sva si drugo jutro privoščila zajtrk v neki gostilni. Nemalo sva se čudila, ko je skočila k nama iz neke škatle mlada mačka. V tej škatli so bili zloženi servijeti za goste in mrcina si je tu poiskala svoje ležišče. Želela sva drug drugemu dober tek in použila zajtrk. Po zajtrku nas je avtobus popeljal v tovarno »Linde«.

Tovarna je del velikega koncerna za proizvodnjo hladilnikov in hladilnih naprav. V glavnem pa izdeluje varilne aparature in pripomočke za varenje. Ukvarja pa se tudi z raziskavo novih postopkov na področju varenja. V tovarni je zaposlenih 900 delavcev, med vojno je bila porušena, danes pa so vsi sledovi izbrisani.

Predavanja o varenju so bila v veliki predavalnici. Spremljana so bila z diapozitivi, za dober prevod pa je skrbel naš priznani varilni strokovnjak tov. ing. Knez. Predavanja so bila na višku. Temeljito so nas seznanila z dosežki varilne tehnike v zadnjem času. Vse kar smo

terem najdeš vse od prvega pa do najsodobnejšega stroja vseh industrijskih panog.

Bližal se je čas odhoda. Mislili smo na svoje drage v domovini in prešteli marke ter računali, s čem bi jih mogli razveseliti. Naši računi pa so bili kaj kratki. Razni tehnični pripomočki so dražji kot pri nas.

L. D.

Vzajemna pomoč

Pri Sindikalni podružnici je organizirana Vzajemna blagajna, ki se je pokazala za zelo koristno pomoč. Denar, ki ga vlagajo člani je v stalnem obtoku. Zanimanje za vzajemno pomoč je med članstvom kolektiva precejšnje. Od lanskih 512 članov se je povečalo v enem letu na 665 članov, ki so vplačali skupno 1.465.100 dinarjev. Vlog pa je bilo izplačanih 1.189.200 dinarjev. Odbor, ki ga je imenoval izvršni odbor Sindikalne podružnice ima pri svojem delu čestokrat težave. Kljub povečanemu številu vlagateljev narašča namreč tudi število prošnikov za posojilo. Pri reševanju prošenj za posojila je odbor primoran zmanjševati zahteve, oziroma prošnje, da bi na ta način ustregel vsem, ki prosijo za posojilo.

Ker je vedno več prošenj za posojilo, kot pa vloženega denarja, bi bilo priporočljivo, da bi člani, ki plačujejo mesečne vloge po 100 dinarjev, te svoje prispevke zvišali, pa bi potem ne bilo potrebno po več mesecev čakati na posojilo. Kdor potrebuje posojilo, ga potrebuje takoj. S pridobivanjem novih članov bi bilo stanje le delno zboljšano. V zelo nujnih primerih priskoči na pomoč vzajemni blagajni včasih sama podružnica. Dobro bi bilo, če bi se Vzajemni blagajni prijavilo čim večje število.

Zapostavljanje ali kaj?

Ko sem prebrala Tvoj sestavek v »Emajlircu«, v katerem praviš med drugim tudi to, da so dopisniki premalo korajžni in kritični, se bom razkorajžila in napisala nekaj vrstic. V tovarni sem zaposlena že nekaj mesecev kot nameščenka. Sem mladinka, morebiti ena najmlajših, pa bi te želela nekaj vprašati. Kdo vodi med nami prijave za razne mladinske izlete, ki jih je pri nas mnogo, na katere pa nismo nikdar povabljeni vsi? V oddelku sva dve mladinki. Ko je šlo za izlet v Ljubljano, je prišel v našo pisarno tov. Marjan in povabil mojo kolegico, medtem ko sem jaz zvedela za izlet pozneje, prav slučajno. Zakaj se to pri nas dogaja. Zakaj so povabljeni na izlete vedno samo nekateri in ne vsi? To se ni zgodilo samo enkrat, temveč večkrat. To ne vodi do tovarništva med mladino, ampak vzbuja občutke zapostavljenosti, manjvrednosti, in končno neko sovraštvo. Sprva sem menila, da se je to zgodilo slučajno, morebiti zaradi prenapolnjenosti avtobusa, sedaj pa vidim, da se je to zgodilo namerno. Prosim te tovariš urednik odgovori mi na moja vprašanja.

Draga tovarišica! Odgovoril ti bom v prihodnji številki »Emajlirca«.

ŽE KAPITALISTI SO UGOTOVILI,
DA SO V VSAKEM PODJETJU
NAJDRAŽJI DELAVCI. ČIM VIŠJE
JE RAZVITA TEHNIKA, ČIM BOLJ
SO KOMPLICIRANI STROJI IN
NAPRAVE, TEM VEČJO VRED-
NOST DOBIVAJO DELAVCI, KI
ZNAJO TE ZAMOTANE STROJE
IN NAPRAVE UPRAVLJATI.

Naš letopis

JANUAR začetek leta
sklepov poln in obljub,
novih plač bo analiza,
nam prinesla zorhan kup.

FEBRUARJA se z bilanco
šef finance gnjavi že,
da dobiček bo iztisnil,
kolikor pač največ gre.

MARCA se pomlad pričinja
nove vlije nam moči,
však se v vrsti tesni drenja,
ko dobiček se deli.

APRIL je muhast z vremenom,
na polju delo se vrsti,
tu pa tam se »plavi vseka«,
pa se vse doma nar'đi.

MAJA v novo domačijo
vsi veseli smo odšli,
eden višje, drugi nižje,
samo, da smo srečni vsi.

JUNIJ mesec, čas dopusta
v Moščeniško vsak rad gre,
a za naše majhne žepe,
še predrage so želje.

JULIJA so rekli strici
da gradilo spet se bo,
pod »marelo« slabi vici,
blok veliki, pa bo šlo.

AVGUSTA je od sile vroče
saj smo sredi pasjih dni,
saj še plan sopiha, stoče
komaj, da se naredi.

SEPTEMBRA rojstni mesec premij
bil res težak je to porod,
nič se bati, da z denarjem
ši napolniš slednji kot.

OKTOBRA konec z analizo
zdaj je v Beograd odšla,
če nič točk ne bo zgubila,
srečno bo nazaj prišla.

NOVEMBER boter vina sodu
se tu pa tam kdo okadi,
sumljivo se pri vходу smuka,
da vratar ga ne dobi.

DECEMBRA leto je pri kraju
dosežen plan, na cilju smo,
občni zbori in naloge,
Novo pa naj boljše bo.

Anekdota

Arabski kalif Manzur je govoril v Damasku pred množico ljudi. Hvalil se je, kako dobro vlada svoji deželi in med drugim dejal: »Poglejte, na primer, odkar vladam, še ni bilo v deželi kuge!«

Navzoči Arabec mu odgovori: »Vsemogočni Alah ni tako neusmiljen, da bi nam poslal istočasno kugo in tebe!«

Izdajatelj Tovarna emajlirane posode Celje. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik dr. Franc Zupančič. Uredništvo: Celje, Delavska cesta št. 20; telefon 22-71. Tiska Celjska tiskarna v Celju.

Teško je vsem ustreči

Ni ravno lahko biti šef! Pri tem mislimo na vse tiste, ki jim je nekdo podrejen, to se pravi na vsakega uslužbenca, ki odgovarja za delo drugega uslužbenca. Gre za šefa v najširšem pomenu besede. Gre za predelavce, brigadirje, poslovodje, šefe odsekov, samostojne referente, šefe oddelkov, direktorje sektorjev, generalne direktorje.

Če šef zjutraj ne pride pravočasno v službo, govorijo o njem, da izkorišča svoj položaj; če prihaja točno, je stremuh. Če njegov oddelek dobro dela, mu nadenejo vzdevek diktator, če pa dela slabo, ga kritizirajo, da je »ničla«.

Če se šef stalno posvetuje s svojimi sodelavci, govorijo, da nima lastnih idej, če pa ne išče nobenih nasvetov, pravijo o njem, da podcenjuje svoje osebje.

Če se preveč pogosto obrača za svet na direktorja, mu naprtijo vzdevek »petoliznik«, če pa tega ne dela, ga pač obdolžijo, da želi sam postati vsemogočen šef.

Če skuša pridobiti za svoj oddelek več delavcev in uslužbencev, ga imenujejo napihnenca, če pa tega ne dela, mu očitajo, da svoje ljudi izkorišča.

Če je vljuden do svojih uslužbencev in delavcev, mu prilepijo vzdevek »računar«, če pa ni vljuden, tedaj ga imajo za »domišljavca«.

Če brez omahovanja in hitro odloča, ga imajo za »nagliča« in brezvestneža, če pa tega ne dela, ga imajo za »šlevo«.

Če se ne drži predpisov, ga imajo za svojeglavca, če pa se jih drži, ga zmerjajo z birokratom.

Zato, dragi, pomagaj si, kakor veš in znaš!

(Po »Sodobni pisarni«)

Privid

Poslušaj utripe mojega srca,
mogoče je to klic iz pradavnine,
mogoče pa to enkrat vendar mine,
če spijem polno čašo bolečine,
če izpraznim jo v žalosti do dna.

O kdo opisal bi to hrepenenje
podobno je razburkanim viharjem,
ki divje dvigajo valove tam nad morjem,
ko sonce vzhaja za obzorjem
in, to — naj bilo bi življenje?

Nekoč poznal nekoga sem,
bil menda sem to jaz,
in glej kako spreminja se obraz
kot, da zgodilo bi se na ukaz,
postal sem sebi sam težak problem.

Zakaj privid mi tvoj bega življenje,
zakaj oči mi tvoje vpijejo se v dušo,
da polnijo varljive mi-sladkosti čašo
in zdj se mi, da videl nisem še krasnejšo
podobno zlatih sanj, ki moje so trpljenje.

Ko gledam te tako, že čujem klic davnine
odmev viharjev čujem tam v daljavi
in v duši mi je kakor v puščavi
kjer sestra sreča sestro ljubezen davi,
ker ne občuti srca bolečine.

In vendar v tem prostoru brez veselja
podim za majsko se razžarjeno kresnico
v brezmejni vidim jo v daljavi kot resnico,
ki izginila je v brezdanju in roparico,
že zdavnaj zatonelega življenja.

Morda ta noč brez zvezd mi bo spokojna,
morda privid mi kodrov tvojih lica ne bo božal
na črno bi nočoj se rad nebo naslanjal,
da druge sanje bi resnične sanjal,
da v zarji zablestela bi ljubezen mi opojna.

A to je vse tako kot da je konec
življenja, ki že spi pod razvalino,
ki zdrsnilo je v groba globočino
kot plaz z gora v umirjeno dolino
kjer pesmi dal slovo je zadnji pevec.

Ozrl bi se nazaj v življenja reko,
ki teče s časom kakor tečem jaz,
a čutim za seboj spet tvoj obraz,
ki šel je mimo mene kakor mraz,
brezbrižen kakor valček čez zapreko.

PESMI MARICE KACEVE

Ples

Ples.
Ples potnih teles,
dim, duh po razlitem vinu, ženket stekla.

Ples.
Ples znojnih teles,
ki drhtijo
se zvijajo
v ritmu strasti,
ki kipi kot neugnan bes.

A jaz gledam skozi kopreno dima
zgrešeno mladost.

Za motnim steklom

Skozi medle šipe gledal sem obrise tvojega
telesa

in lačen kakor volk sem trepetal.
Razbil bi motno steklo z golimi rokami
in ves, in ves se ti predal.

Do onemoglosti me bičaš
z belino tvojega telesa

na večer.

kadar kot pes se plazim tu pod oknom tvojim
Razbil bi steklo z golimi rokami in se te polastil
Takrat, če nočeš — bodeš moja.

Odšel si!

Odšel si.
Odšel takrat, ko prvi sneg pobelil je poljane,
le temno sled stopinj si pustil za seboj.

Odšel si.
Stopinje tvoje je zametel sneg.
Ne boš se vračal več po isti sledi,
nazaj do mene te ne vodijo poti.

Odšel si.
Pod svežim snegom je ostala tvoja sled,
a meni le spomin na te.

Pravilno se glasi ...

V tretji številki »Emajlirca« je pri tiskanju članka »Delo delavskega sveta« in sicer pri zadnjem poglavju, pod naslovom »čisti dobiček ustvarja kolektiv« nastala napaka, ki bistveno spreminja vsebino. V vrsti:

Za izplačilo premij
in nagrad 48.500.000 61.333.000

Pravilno se mora glasiti:

Ostane za izplačilo
premij, nagrad 48.500.000 61.333.000

Za odstavkom ostane za
razdelitev kolektivu 15.900.000

je izpadel naslednji odstavek:

Ta znesek se razume kot bruto vrednost, ki jo je izplačati kolektivu ali če govorimo o neto izplačilu je okrog 10.000.000 din ali med 30 % in 40 % plač.

Iz tega popravka je razvidno, da so manjši zneski neto, večji pa bruto zneski in da je v neto znesku 48.500.000 vsebovan tudi presežek (»dobiček za plače«) in ne samo zneski že izplačanih nagrad in premij ter rezervirani znesek za izplačilo nagrad in premij še za naslednje mesece.

Med žicarji

Miha vpraša Toneta: »Imaš ogenj?«
»Imam,« reče Tone in mu da svoj vžigalnik.
»Imaš kaj tobaka?« »Imam,« pravi Tone in mu ponudi mošnjo. »No, potem te pa prosim za pipo.« Tone potegne pipo iz žepa in jo poda Mihi rekoč: »Sedaj pa nehaj, svojih ust ti ne bom posodil!«

Osvežitev spomina

»Le kje sem imel takrat glavo, ko sem te zasobil?«

»No, če si pozabil, ti povem: na mojih prsih...«